

Засновники: Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського, Служба інформаційно-аналітичного забезпечення органів державної влади (СІАЗ). *Заснований у 2003 році. Виходить двічі на тиждень.*
Головний редактор В. Горовий, д-р іст. наук, професор, заступник гендиректора НБУВ. *Редакційна колегія:* Т. Гранчак, Ю. Половинчак, Л. Чуприна. *Бюлетень підготували:* Т. Гранчак, О. Ворошилов. *Адреса редакції:* НБУВ, просп. 40-річчя Жовтня, 3, Київ, 03039, Україна. Тел. (044) 524–25–48, (044) 525–61–03. E-mail: siaz2014@ukr.net, www.nbuviap.gov.ua. Свідоцтво про державну реєстрацію КВ № 5358 від 3 серпня 2001 р.

**Передрук матеріалів дозволяється лише
після погодження із СІАЗ: siaz2014@ukr.net**

РЕЗОНАНС

/Бюлетень матеріалів, підготовлених на базі аналізу
оперативної інформації електронних видань/

Додаток до журналу «Україна: події, факти, коментарі»

**№ 70
(6 жовтня 2015 р.)**

ЗМІСТ

У ЦЕНТРІ УВАГИ.....	2
АНАЛІТИЧНИЙ РАКУРС.....	4
ЗАКОНОДАВЧА ВЛАДА.....	19
ВИКОНАВЧА ВЛАДА.....	27
ПОЛІТИКА	43
ЕКОНОМІКА	51
ЕКОНОМІКА УКРАЇНИ В КОНТЕКСТІ СВІТОВИХ КРИЗОВИХ ТЕНДЕНЦІЙ.....	54

У ЦЕНТРИ УВАГИ

Президент П. Порошенко: Головний результат саміту в Парижі – перехід до режиму перемир'я

Президент України в інтерв'ю українським телеканалам повідомив підсумки зустрічі в «нормандському форматі», яка відбулася між лідерами України, Франції, Німеччини та Росії 2 жовтня в Парижі, і розкрив головні досягнення та нові виклики й загрози, які приніс цей саміт.

Головним результатом саміту в Парижі Президент назвав «перехід від режиму припинення вогню, після відведення військ, після підвищення функції ОБСЄ – до режиму перемир'я». «Це вже нові реалії, і ми до цього йшли довгі півтора року, – сказав глава держави. – Це важливе досягнення, коли не гинуть українці, коли не стріляють». При цьому він зазначив, що будь-яке інше питання – політичне, гуманітарне, соціально-економічне – можна обговорювати лише тоді, коли ми маємо перемир'я.

Президент заявив, що «подальші кроки, і ми починаємо вірити, що вони можливі, є повернення України на Донбас». Він наголосив, що «без виборів за українським законодавством, без політичного врегулювання, без виведення військ, без повернення українських ЗМІ, без повернення діяльності українських партій повернути український суверенітет на Донбас неможливо». «І я рішуче, як гарант Конституції, і як Президент України, буду боротися за кожний клаптик української землі. Перший – Донбас, далі – Крим», – сказав П. Порошенко.

Президент наголосив, що головними темами обговорення в Парижі були терміни й кроки щодо прискорення та посилення імплементації мінських угод. При цьому він відмітив, що «результати є надзвичайно переконливими», але «якщо будь-який пункт мінських домовленостей не виконується, то є відповідальність – санкції, їх посилення і продовження». «Інших механізмів ми не маємо», – сказав він.

Також Президент детально пояснив суть суперечок, які виникали під час переговорів. За його словами, існували деякі пропозиції, частина з яких могла бути прийнятою до уваги, частина – категорично не сприймалася українською стороною. Так, він заявив, що не дозволить, щоб тимчасово внутрішньо переміщені особи були позбавлені права голосувати на наступних місцевих виборах на Донбасі. «Я як Президент цього не дозволю, бо це – українські громадяни, український “якір” Донбасу, і вони будуть голосувати на місцевих виборах на Донбасі, кому і як би не хотілося їх позбавити голосу. Я – гарант Конституції, я маю забезпечити їхнє конституційне право, і я нікому не дозволю на це право зазіхати», – заявив П. Порошенко, коментуючи обговорення питання про вибори на Донбасі під час «нормандської зустрічі» в Парижі.

Друга позиція під час обговорення цього питання стосувалася

доцільності обмеження права участі українських політичних партій у місцевих виборах на Донбасі. Президент наголосив: «Цього не буде, і українські політичні сили будуть брати повноцінну участь у виборах на Донбасі».

Також, за словами Президента, українська сторона відстояла позицію, що умовою проведення демократичних виборів на Донбасі є повноцінна діяльність засобів масової інформації. «Ніяких виборів без повноцінної участі і висвітлення подій українськими ЗМІ бути не може. Бо це право українців на Донбасі знати правду», – сказав Президент.

Президент особливо наголосив на тому, що попри намагання «розкрутити» в російських засобах масової інформації та «п'ятою колоною» в Україні певні тези щодо нібито можливості амністії всіх без виключення бойовиків та можливості їхньої участі у виборах, нібито необхідності внесення змін до закону про особливий режим місцевого самоврядування і введення їх у дію до виборів, це не призвело до зміни позиції України та її партнерів під час переговорів.

«Українська делегація в Парижі спільно з партнерами України Німеччиною і Францією чітко наголосила про те, що жодних змін до мінських домовленостей вноситися не буде», – сказав П. Порошенко.

В інтерв'ю Президент також повідомив про головну загрозу, яка існувала перед зустріччю в Парижі: проведення незаконних, нелегітимних виборів до місцевих органів влади 18 жовтня й 1 листопада.

Глава держави пояснив, чому ідея цих виборів носила загрозливий характер: «Ми маємо досвід минулого року, коли підписані 5 та 19 вересня мінські домовленості були зруйновані і знищені проведенням незаконних виборів. Всі пам'ятають, що почалося після проведення цих так званих виборів – відкриті військові дії, загибель сотень, тисяч людей, цивільних і військових», – зазначив Президент. Він наголосив, що це була велика ціна, яку заплатила Україна і яку заплатила Росія за цю авантюру. Тому головна мета була не допустити незаконних фейкових виборів, які були оголошені, та зафіксувати початок перемир'я.

Президент повідомив, що під час переговорів він висунув пропозиції, згідно з якими має бути відведена не лише важка зброя, яка була передбачена мінськими угодами, а також танки, міномети, артилерія калібром менше 100 мм, та нагадав, що українській стороні вдалося забезпечити підписання цієї угоди напередодні саміту в Парижі, відповідно до якої передбачено 41 день на її виконання.

Ще одним результатом зустрічі в Парижі Президент назвав кардинальну зміну можливостей ОБСЄ – місія збільшує штат, збільшується територія, де представники ОБСЄ матимуть можливість безперешкодного доступу та перевірки. Президент також повідомив, що, якщо раніше ОБСЄ мала можливість працювати лише в буферній зоні, тепер працюватиме на усій окупованій території, де матиме мандат перевірки. «Якщо хтось не допускає – це є порушення мінських угод. І за порушення мінських угод є чітка відповідальність. Нарешті, ОБСЄ повинна вже зараз мати доступ до

неконтрольованої ділянки українсько-російського кордону», – акцентував увагу журналістів глава держави.

При цьому він наголосив, що «вивід іноземних військ має відбутися зараз, без будь-якої прив'язки до виборів, про що чітко написано в мінських домовленостях», і зазначив, що ця позиція чітко підтверджена керівниками Франції та Німеччини й про це повідомлено російській стороні (*Офіційне інтернет-представництво Президента України* (<http://www.president.gov.ua>). – 2015. – 4.10).

АНАЛІТИЧНИЙ РАКУРС

Т. Гранчак, заввідділу СІАЗ НБУВ

Результати паризької зустрічі в «нормандському форматі» в оцінках політиків і експертів

2 жовтня в Парижі відбувся саміт «нормандської четвірки» за участі представників України, Російської Федерації, Франції та Німеччини.

Переговори відбулися спочатку у вузькому складі, а потім разом із членами делегацій. Робочу програму дня відкрила двостороння зустріч керівників Росії та Франції. Потім відбулися переговори президента РФ В. Путіна і федерального канцлера Німеччини А. Меркель, а також бесіда президентів України П. Порошенка і Франції Ф. Олланда.

Офіційне інтернет-представництво Президента України розмістило інформацію про основні підсумки форуму, відповідно до якої досягнуто ряд домовленостей стосовно відведення легкого озброєння, розширення мандата ОБСЄ, неприпустимості проведення фейкових виборів 18 жовтня та 1 листопада. Головним результатом саміту в Парижі Президент назвав «перехід від режиму припинення вогню, після відведення військ, після підвищення функції ОБСЄ – до режиму перемир'я».

П. Порошенко наголосив, що головними темами обговорення в Парижі були терміни й кроки щодо прискорення та посилення імплементації мінських угод. При цьому він наголосив, що «результати є надзвичайно переконливими», але «якщо будь-який пункт мінських домовленостей не виконується, то є відповідальність – санкції, їх посилення і продовження». «Інших механізмів ми не маємо», – сказав він.

За словами Президента, відведення легкого озброєння триватиме 41 добу. Визначено етапність відведення, а також етапи проміжної перевірки, щоб забезпечити повне виконання цього пункту. «Мова йде не лише про артилерію калібру менше 100 мм, але й про танки та міномети. Це те, від чого зазнають найбільших втрат і що буде сприяти забезпеченню стабілізації ситуації і чіткому дотриманню режиму припинення вогню, – підкреслив П. Порошенко. – Ми домовилися кардинально змінити функцію ОБСЄ.

ОБСЄ повинно мати безперешкодний доступ до всіх окупованих територій, включно з українсько-російським кордоном. Чітко зафіксовано наші домовленості – ніхто не має перешкоджати інспекторам ОБСЄ». Також прийнято рішення про збільшення чисельності місії ОБСЄ та розширення її мандата.

Крім того, домовлено, що під егідою ОБСЄ розпочнеться розмінування територій при допомозі Німеччини і Франції. «Величезна кількість втрат у нас – не від обстрілів, а через підриви на розтяжках та вихід на мінні поля. Ми намагаємось прискорити процедуру розмінування, щоб не допустити загибелі мирних мешканців», – зазначив П. Порошенко.

Також було наголошено на неприйнятності використання проти ОБСЄ засобів радіоелектронної боротьби, які поставляє Росія. «Це протирічить мінським домовленостям, і засоби спостереження ОБСЄ також мають мати безперешкодний доступ», – сказав Президент України, наголосивши, що всі порушення ретельно розслідуватимуться.

Також, за словами глави держави, усі учасники переговорів твердо й чітко наголосили на неприпустимості проведення фейкових виборів 18 жовтня та 1 листопада. «Досягнута спільна позиція про те, що, відповідно до мінських домовленостей, вибори мають відбуватися виключно за українськими законами, критерії виборчого процесу мають відповідати критеріям ОБСЄ, міжнародні спостерігачі, включно зі спостерігачами ОБСЄ, мають моніторити виборчий процес», – сказав П. Порошенко.

Президент детально пояснив суть суперечок, які виникали під час переговорів. За його словами, існували деякі пропозиції, частина з яких могла бути прийнятою до уваги, частина – категорично не сприймалася українською стороною. Так, він заявив, що не дозволить, щоб тимчасово внутрішньо переміщені особи були позбавлені права голосувати на наступних місцевих виборах на Донбасі. «Я як Президент цього не дозволю, бо це – українські громадяни, український “якір” Донбасу, і вони будуть голосувати на місцевих виборах на Донбасі, кому і як би не хотілося їх позбавити голосу. Я – гарант Конституції, я маю забезпечити їх конституційне право, і я нікому не дозволю на це право зазіхати», – заявив П. Порошенко, коментуючи обговорення питання про вибори на Донбасі під час «нормандської зустрічі» в Парижі.

Друга позиція під час обговорення цього питання стосувалася доцільності обмеження права участі українських політичних партій у місцевих виборах на Донбасі. Президент наголосив: «Цього не буде, і українські політичні сили будуть брати повноцінну участь у виборах на Донбасі».

Також, за словами Президента, українська сторона відстояла позицію, що умовою проведення демократичних виборів на Донбасі є повноцінна діяльність засобів масової інформації. «Ніяких виборів без повноцінної участі і висвітлення подій українськими ЗМІ бути не може. Бо це право українців на Донбасі знати правду», – сказав Президент.

П. Порошенко особливо наголосив на тому, що попри намагання

«розкрутити» в російських засобах масової інформації та «п'ятою колоною» в Україні певні тези щодо нібито можливості амністії всіх без виключення бойовиків і можливості їхньої участі у виборах, нібито необхідності внесення змін до закону про особливий режим місцевого самоврядування і введення їх у дію до виборів, це не призвело до зміни позиції України та її партнерів під час переговорів. «Українська делегація в Парижі спільно з партнерами України Німеччиною і Францією чітко наголосила про те, що жодних змін до мінських домовленостей вноситися не буде», – сказав П. Порошенко.

Глава держави висловив обережне сподівання, що «результати домовленостей у “нормандському форматі” будуть доведені відповідним сторонам для прийняття відповідних рішень».

На уточнююче запитання журналістів про те, чи означають ці домовленості кінець війни, Президент сказав: «Це означає, що є перемир'я. Війна буде закінчена, коли буде звільнений останній клаптик української землі. Поки у нас є окуповані території, війна не закінчилась».

Говорячи про санкції, Президент повідомив, що санкції проти Росії діятимуть, поки не будуть виконані всі пункти мінських домовленостей. При цьому він зазначив, що учасники переговорів обговорили кожен пункт і «по кожному є над чим працювати».

Останнє зауваження дало привід ряду оглядачів висловити припущення стосовно усунення з порядку денного питання статусу Криму, оскільки про Крим у мінських домовленостях не йдеться, а отже, зняття санкцій у випадку виконання умов «Мінська» означатиме, по суті, згоду з нинішнім статусом півострова.

Такі припущення привертають додаткову увагу в контексті зробленої після паризьких переговорів заяви федерального канцлера Німеччини А. Меркель щодо територіальної цілісності України та висловлювання голови Комітету з міжнародних справ Державної думи РФ О. Пушкова.

Так, 2 жовтня в Парижі після зустрічі «нормандської четвірки» А. Меркель заявила, що виконання мінських угод дасть змогу відновити територіальну цілісність України, але без Криму. «Коли Україна відновить суверенітет не по Криму, але по іншій частині країни, цей процес (виконання мінських угод – НБН) буде завершений», – сказала політик.

Своє задоволення з приводу сказаного канцлером Німеччини висловив голова Комітету з міжнародних справ Державної думи РФ О. Пушков. «Важливо: після зустрічі в Парижі А. Меркель вперше допустила, що Крим не повернеться до складу України. Тобто криза обмежена тільки Сходом країни», – написав він у своєму Twitter.

Відомий німецький журналіст Б. Райтшустер, цитуючи на своїй сторінці в Facebook висловлювання А. Меркель щодо територіальної цілісності України («принаймні настільки, наскільки це не стосується Криму»), зазначив, що ті, хто легітимізує військову здобич, заохочує нові війни.

Разом з тим вартий уваги коментар із цього приводу вітчизняного оглядача В. Портнікова, який вважає, що, коли федеральний канцлер говорить про відновлення суверенітету України, «виключаючи Крим», «вона

має на увазі те, що і так давно відомо – формат “нормандської четвірки” обмежений виключно припиненням війни в Донбасі і територіальною реінтеграцією окупованих територій. І санкції, які можуть бути зняті у випадку повного виконання мінських угод, – санкції за Донбас. Санкції за Крим навіть ніхто не обговорює» (NEWSru.ua (<http://newsru.ua/press/05oct2015/pazzl.html>). – 2015. – 5.10).

Крім Криму, А. Меркель згадала також про узгодження особливого статусу Донбасу в Конституції України. Вона зазначила, що на Донбасі з 1 вересня перемир'я в основному дотримується, тому сторони продовжать рухатися далі на шляху реалізації «мінських угод». «Ми обговорювали дуже складні проблеми. Коли настане амністія – набере чинності закон про особливий статус, який повинен бути згаданий в Конституції України, і сьогодні ми домовилися про послідовність втілення цих кроків», – заявила А. Меркель.

При цьому політик підкреслила, що виникнуть розбіжності і їх необхідно буде усунути. «Ми повинні подивитися, чи витримає це обговорення в рамках тристоронньої контактної групи, і той факт, що ми сьогодні зустрілися, є символом просування вперед. Але без тертя це не пройде», – сказала вона.

Французький президент Ф. Олланд зі свого боку заявив, що призначені на жовтень вибори в сепаратистських районах, які Київ оголосив незаконними, «найімовірніше», поки не відбудуться, і висловив сподівання, що Україна прийме новий закон, що дасть змогу провести голосування й гарантує повну амністію всім їхнім учасникам. «Вибори повинні бути організовані та відбутися, згідно з виборчим законом, який ще треба проголосувати та обговорити в рамках ...робочої групи. Як тільки такий виборчий закон буде прийнятий, почнеться 90-денний період організації виборів. Це побажання, яке ми виробили, і це побажання, котре ми зараз запропонували.

Є також важлива умова – амністія [для виборців], котра має ввійти в дію в день виборів, а всім кандидатам повинен бути наданий імунітет на весь період виборів. Важливим аспектом є статус східних регіонів, вірніше, “спеціальний закон для цих регіонів”, який вступить в дію в день виборів і діятиме до дня, коли ОБСЄ визнає вибори такими, які відбулися. Нарешті ми згадали мету мінських угод: встановлення термінів для поновлення повного контролю над кордоном і відведення іноземних збройних сил», – заявив Ф. Олланд (INFORMAL (<http://informal.com.ua/western-view/scho-naspravdi-zauavyly-merkel-i-olland-v-paryzhi-povnyj-pereklad-pres-konferentsiji>). – 2015. – 5.10).

Як зазначає оглядач видання The Guardian (Велика Британія) Ш. Уокер, «ця пропозиція, завдяки якій керівники збройних формувань сепаратистів можуть бути обрані офіційно відповідно до українського законодавства, багатьом в Києві здається неприйнятною». Він нагадує, що в самопроголошених республіках планували провести вибори 18 жовтня (у ДНР) і 1 листопада (у ЛНР). «Згідно з компромісним планом Верховна

Рада України повинна буде прийняти новий закон, що визнає легітимність цих виборів, але проводити їх повинні будуть повстанці. Не кажучи вже про емоційне ставлення до такої амністії, Україна стурбована цією пропозицією, оскільки відчуває, що в результаті території будуть їй повернуті в юридичному та фінансовому відношенні, проте політичного контролю над ними у Києва, як і раніше, не буде», – пояснює Ш. Уокер (ИноСМИ.RU (<http://inosmi.ru/europe/20151003/230611178.html#ixzz3nWfy02DC>)). – 2015. – 3.10).

Схожим чином висвітлює досягнуті домовленості французька RFI: «Як і передбачалося, імплементація мінських угод не завершиться до кінця цього року. Вибори, які проросійські сепаратисти планували провести 18 жовтня та 1 листопада, не можуть відбутися, – заявив Ф. Олланд. – Вони мають пройти, як передбачає мінська угода, відповідно до українського законодавства. Щоб їхні результати були “незаперечними”, український парламент повинен прийняти закон про вибори, у розробленні якого передбачається участь сепаратистів. Голосування має відбутися за 90 днів після прийняття закону і під наглядом ОБСЄ. З цього моменту набуде чинності особливий статус територій, що перебувають під контролем сепаратистів. Але з цього питання, який стосується конституційної реформи, ще має висловитися український парламент. Але й це ще не все, останній етап врегулювання конфлікту – встановлення контролю над російсько-українським кордоном і виведення незаконних збройних формувань з території України, тобто повне відновлення її суверенітету» (RFI (<http://ru.rfi.fr/ukraine/20151003-normandskaya-chetverka-v-parizhe-sammit-na-dva-fronta>)). – 2015. – 3.10).

Проведення виборів у Донбасі на основі українського законодавства міністр закордонних справ України П. Клімкін назвав головною домовленістю саміту в Парижі. За його словами, це говорить про те, що Україна прийматиме рішення про дату виборів і технічні аспекти їх організації.

З таким висновком погоджується В. Портніков, прогножуючи, що на найближчі півроку вибори стануть головним наповненням мінського процесу. «Основний підсумок зустрічі у Франції – це пролонгація дії мінських домовленостей. Це те, чого й домагався російський лідер: щоб не допустити посилення санкцій проти РФ. І це те, що необхідно сьогодні українській стороні: щоб з’явилися гарантії повного припинення бойових дій в донбаському регіоні. Все решта – це свого роду перетягування каната», – зазначив журналіст.

За словами В. Портнікова, якщо президент Російської Федерації насправді погодився на скасування виборів у донбаських областях, то це ще не означає, що він допустить проведення цих псевдовиборів за українським законодавством. «Допустити такі вибори означало б піти. А він поки йти не збирається», – вважає оглядач.

Він прогнозує, що подальші дії російського президента в регіоні залежатимуть від стану економіки Російської Федерації, нафтових цін і розвитку подій на Близькому Сході. «Російський президент ризикує

загрузнути в Сирії до такої міри, що буквально через пару місяців він буде молити України забрати Донбас. Однак він про це поки ще не знає», – зазначив В. Портніков. Журналіст вважає, що двох воєн – в Україні і в Сирії – В. Путін не потягне (Биржевой лидер (<http://www.profi-forex.org/novosti-mira/entry1008270110.html>)). – 2015. – 3.10).

Поки що реакція з боку російської сторони на результати саміту в Парижі виявилася стримано оптимістичною.

За словами прес-секретаря президента Росії Д. Пескова, переговори лідерів «нормандської четвірки», які відбулися 2 жовтня в Парижі, стали «конструктивною розмовою, по суті звірванням годинників щодо ходу реалізації найбільш важливих положень мінських домовленостей», результатом чого стало підтвердження прихильності мінському процесу й підкреслення безальтернативності їх реалізації без будь-яких трактувань.

Як повідомив Д. Песков, діалог у «нормандському форматі» буде продовжено: будуть зустрічі МЗС у листопаді, триватимуть контакти помічників президентів з міжнародних справ.

Д. Песков також констатував досягнення під час зустрічі позитивних зрушень у плані відведення легких озброєнь.

На запитання журналістів, чи підтримав В. Путін пропозиції Ф. Олланда про проведення виборів у Донбасі до кінця поточного року, Д. Песков відповів: «Безумовно, президент Путін не міг брати на себе зобов'язань, а тим більше погоджуватися з якимись параметрами. Президент пообіцяв, що протягом декількох днів дасть доручення проговорити ці питання з офіційними представниками ДНР/ЛНР».

При цьому Д. Песков наголосив на тому, що під час переговорів підкреслювалося, що вести мову про вибори у відриві від інших пунктів – конституційної реформи та амністії – неприпустимо (РБК (<http://top.rbc.ru/politics/02/10/2015/560ed5749a7947e3a5f81422>)). – 2015. – 2.10).

На необхідність реалізації Києвом конституційної реформи в ув'язуванні з виборами звертає увагу доцент кафедри політичної теорії МДІМВ К. Коктиш, за словами якого, П. Порошенку запропонували продемонструвати, що він здатний провести конституційну реформу й контролювати ситуацію, а питання виборів стоїть на другому місці. «По суті, зірвана гра Києва на симуляцію конституційної реформи. Коли Порошенко вносив поправки до Конституції, він досить відверто давав зрозуміти, що все це імітаційна абсолютно річ. Розрахунок був на те, що вибори пройдуть за українським законодавством під обіцянку Києва провести конституційну реформу, після чого вона просто технічним чином не пройде у Верховну Раду і буде завалена», – сказав К. Коктиш.

За його словами, «ця гра зірвана, Києву запропоновано спочатку провести реформу, Порошенку запропоновано продемонструвати, що він здатний це робити, контролювати ситуацію, а на другому місці – питання виборів». «Це можна інтерпретувати як перемогу російської позиції, явна маніпуляція зірвана», – зазначив російський експерт.

Зі свого боку заступник директора Центру україністики та білорусистики МДУ ім. Ломоносова Б. Безпалько в цілому позитивно оцінив підсумки переговорів у Парижі, однак, за його словами, той факт, що сторони конкретно ні про що не домовилися, говорить про те, що варто очікувати на нові зустрічі в «нормандському форматі», у якому зацікавлений і Берлін, і Париж. «Сам факт зустрічі позитивний. Але ніхто не йде на поступки, тому Олланд і Меркель відбулися загальними заявами, які представляють із себе суміш з раніше перерахованих пунктів “Мінська-2”, а також вимог Порошенка, з одного боку, з іншого – вимог Путіна, – сказав Б. Безпалько. – Все це дуже заплутано виглядає, тому що, з одного боку, говорять про необхідність проведення місцевих виборів, з іншого боку, говорять про те, що вони повинні пройти за українським законодавством. Тобто в яку дату вони повинні пройти? По-друге, говорять про те, що ті люди, які братимуть участь у виборах, повинні бути забезпечені імунітетом. А як же бути з іншими, хто перебуває під началом цих людей, припустимо, О. Захарченко?

Захарченко піде на місцеві вибори, а всі його підлеглі потраплять під удар української правоохоронної машини? Як я розумію, єдиним більш-менш конкретним, що заявили лідери Франції та Німеччини, було те, що продовження формату “Мінськ-2” їх цікавить і вони, швидше за все, будуть наполягати на тому, щоб формат тривав і далі після закінчення 2015 р. Тому, я думаю, буде ще багато подібних зустрічей» (РІА Новини (<http://ria.ru/world/20151002/1295655973.html#ixzz3nWUXсба7>). – 2015. – 2.10).

З такою думкою погоджується директор Центру політичної кон'юнктури Росії О. Чеснаков. За його висновком, головним підсумком зустрічі лідерів держав «нормандського формату» стала фактична домовленість про зсув термінів виконання мінських угод з урегулювання в Україні на наступний рік. «Фактично “нормандська четвірка” домовилася про головне – терміни виконання “Мінська-2” зсунуті на 2016 р. Тепер Рада (Верховна Рада. – Прим. ред.) повинна прийняти узгоджений з республіками закон про вибори», – сказав О. Чеснаков.

Як зазначив експерт, «зберігаються вимоги про виконання Києвом зобов'язань з амністії, фіксації постійного особливого статусу Донбасу, продовження та коригування конституційної реформи». «Хотілося б нагадати, що ідея перенести місцеві вибори в Донбасі на наступний рік, прив'язавши це рішення до реалізації амністії, особливого статусу і конституційної реформи, була висунута ЛНР. Фактично “нормандська четвірка” врахувала пропозиції від ополчення Донбасу. Тепер слово за республіками, – сказав О. Чеснаков. – Якщо на контактній групі в Мінську у вівторок, 6 жовтня, всі сторони підтвердять рішення про продовження мінських угод на наступний рік, то республіки, швидше за все, погодяться перенести вибори на лютий-березень 2016 р. Це очевидна перемога Путіна» (Горожане (<http://sr-week.ru/?p=32646>). – 2015. – 3.10).

У свою чергу голова Комітету Держдуми у справах СНД, євразійської інтеграції і зв'язків зі співвітчизниками Л. Слуцький відзначив позитивну

динаміку у розв'язанні проблеми Донбасу, пояснюючи її зменшенням «заокеанського» впливу на провідні країни Євросоюзу. Ідеться про бажаний для російського керівництва формат вибудовування відносин Росія – Франція і Німеччина, без США.

«Повертаючись до переговорів у Парижі, Європа намагається і, я вважаю, намагається вельми успішно без заокеанського втручання, без тієї панатлантичної експансії, яку ми спостерігаємо в країнах Західної Європи, на міжнародних майданчиках вирішити ситуацію в Україні і реально просунути до розв'язання кризи», – підкреслив Л. Слущкий.

Що стосується України, то реакція як вітчизняних політиків, так і оглядачів виявилася вкрай неоднозначною.

Перемогою для України назвав підсумки переговорів «нормандської четвірки» один з лідерів Опозиційного блоку народний депутат Ю. Бойко. «Відведення озброєнь і фактичне закінчення бойових дій – це, безумовно, перемога, це благо для нашої країни, – зазначив Ю. Бойко, коментуючи підсумки переговорів 2 жовтня в Парижі. – Друге принципове питання – це проведення виборів на неконтрольованих територіях Донбасу за українським законодавством. По суті, це прямий шлях для того, щоб уникнути замороженого конфлікту».

За його словами, проведення виборів за українським законом стане передумовою для появи на Донбасі легітимної влади. «Ми отримаємо там (на Донбасі) легітимну владу, з якою буде розмовляти центральна влада в Києві. Що стосується амністії бойовиків, то це передбачає один з пунктів переговорів», – зазначив Ю. Бойко (Опозиційний блок (<http://opposition.org.ua/uk/news/yurij-bojko-pidsumki-peregovoriv-normandsko-chetvirki-peremoga-dlya-ukrani.html>). – 2015. – 5.10).

Ще одним кроком на шляху встановлення миру в Донбасі вважає зустріч «нормандської четвірки» лідер громадського руху «Український вибір» В. Медведчук. «Зустріч “нормандської четвірки” в Парижі вселяє надію на те, що мінські угоди, безальтернативність і архіважливість яких була визнана світовою спільнотою (у тому числі і Генеральної Асамблеєю ООН), будуть реалізовані всіма сторонами в повному обсязі. Сталій режим дотримання тиші і прийняте в Мінську рішення про відведення озброєння калібром менше 100 мм стали фундаментом для конструктивних переговорів у Парижі. Сьогодні ми можемо говорити про те, що сторони змогли знайти компромісні рішення з усіх спірних питань», – ідеться в заяві В. Медведчука на сайті «Українського вибору».

На думку В. Медведчука, домовленості, досягнуті в Парижі, у тому числі про проведення місцевих виборів на Донбасі, «як заявив Президент України П. Порошенко, за українським законодавством і відповідно до критеріїв ОБСЄ, – це ще один крок на шляху встановлення миру і злагоди на Донбасі». За словами політика, рукостискання президентів України та Росії, позиція лідерів Франції й Німеччини щодо невідкладного та неухильне виконання мінських угод говорять про те, що сторони виробили «дорожню карту» щодо врегулювання конфлікту на Донбасі мирним шляхом і

збереження територіальної цілісності України.

Оптимістичний коментар із приводу результатів переговорів 2 жовтня в Парижі розмістив на своїй сторінці у Facebook політичний оглядач В. Портніков. За його словами, переговори завершилися перемогою української дипломатії, яку вдалося здобути за підтримки федерального канцлера Німеччини А. Меркель і президента Франції Ф. Олланда. «Путіна змусили відмовитися від ідеї, що вибори можуть пройти за його, а не за нашим сценарієм. Путіна змусили визнати, що донбаської частини санкцій він позбудеться тільки тоді, коли піде з Донбасу. Повністю і безповоротно. Путіну дали зрозуміти, що ніякі його дії в Сирії не вплинуть на санкції, введені проти Росії за Донбас і Крим», – написав журналіст.

На його думку, Україна може як завгодно довго й наполегливо працювати над проведенням виборів на Донбасі, погоджувати, голосувати, переголосовувати, вносити зміни, а «санкційний годинник» для Росії йтиме. «Путіна фактично відтягнули від війни. Тепер всі його дії на Донбасі – у політичному полі, а в політичному полі він не може не програти. Якби він сподівався на політичний вигреш, не розпочинав би війну», – упевнений В. Портніков. Таким чином, робить висновок оглядач, у Парижі Україною була здобута дипломатична перемога (Odessa Daily (<http://odessa-daily.com.ua/news/portnikov-vchera-putin-kipel-ot-beshenstva-kak-staryj-chajnik-i-ne-promolvil-ni-slova-posle-sammita-ego-sdelali-id80452.html>). – 2015. – 4.10).

«Контроль ОБСЄ за всією територією – це плюс. Все це знижує шанс загострення конфлікту, але тільки тому, що Путін сподівається на зняття або пом'якшення секторальних санкцій (діють до кінця січня) і показує свою миролюбність. У підсумку ми побачимо боротьбу дипломатії за те, як прописати закон про вибори», – наводить висновок професора політології НаУКМА О. Гараня щодо підсумків зустрічі в «нормандському форматі» видання «Сегодня» (<http://www.segodnya.ua/politics/pnews/parizhskiy-verdikt-vybory-i-amnistiya-655034.html>). – 2015. – 5.10).

Із самими виборами на окупованому Донбасі до кінця року не встигнуть, хоча закон про «правила гонки» прийняти можуть. «Єдине, що підтвердили в Парижі, – відведення танків і озброєнь, – зі свого боку коментує результат паризьких переговорів політолог В. Фесенко. – Решта – поки політичні побажання. Питання, чи відмовляться сепаратисти від виборів у жовтні-листопаді. Ще одна сторона проблеми – у мене великі сумніви, що новий закон про вибори пройде через Раду. Тому переговори продовжаться, і тут нам потрібно чітко зафіксувати: передачу кордону під контроль одразу після виборів, а на час виборів – віддати контроль ОБСЄ».

Рахунок на переговорах – нічия, висловлює думку політолог В. Карасьов. «Ми отримуємо військову заморозку конфлікту, але паралельно потрібне політичне розморожування. Потрібно ретельно прописати закон. Непогано, якщо вибори пройдуть по мажоритарці – тоді буде менше зіткнень між одіозними партіями», – зазначає експерт. Ще одне питання, за його словами, – закон про особливий статус Донбасу: «РФ вимагала дати його до виборів, ми погоджувалися на після виборів. Але Меркель запропонувала

компроміс: особливий статус набуває чинності на наступний день після виборів. Без компромісів не обійтися».

Експерт С. Таран називає альтернативою «нормандського формату» повномасштабну війну або заморожування та ізоляцію окупованих територій України.

Як інформує телеканал новин «24» (http://24tv.ua/ru/ukraina/bezjemocionalnye_itogi_peregovorov_normandskoj_chetverki_ot_jeksperta/n617276). – 2015. – 3.10), у своїй публікації на Facebook політолог резюмував результат переговорів П. Порошенка, В. Путіна, А. Меркель і Ф. Олланда: «Озброєння все ж відведуть, стріляти будуть меншими, життів буде збережено більше».

Фейкових виборів не буде. А буде дуже складний процес прийняття законів, які б дозволили провести вибори на окремих територіях за українськими законами; депутати туди зможуть вписати будь-які умови, які полегшать процес реінтеграції окупованих територій і ускладнять життя російським “гоблінам”.

Імунітет від Олланда – “фількіна грамота”. Затяті бойовики на вибори не підуть, а якщо і підуть, то далі нинішнього свого анклаву все одно не пойдуть.

ОБСЄ і міжнародне співтовариство бере на себе відповідальність за відведення російських військ і відновлення контролю над кордоном. Не буде цього зроблено? Тоді просто повернемося до сьогоденного умовного статус-кво».

Разом з тим ряд вітчизняних політиків і оглядачів виступили з різкою критикою як на адресу досягнутих домовленостей, так і стосовно Президента П. Порошенка та партнерів України з боку ЄС – Франції та Німеччини в особі федерального канцлера Німеччини А. Меркель і президента Франції Ф. Олланда.

Так, лідер Радикальної партії народний депутат О. Ляшко заявив, що Україну просто продали В. Путіну. «За результатами переговорів німецький канцлер заявила, що особливий статус для Донбасу має бути закріплений у Конституції України. А французький президент заявив, що терористи, які братимуть участь у виборах, мають отримати амністію та імунітет», – написав О. Ляшко на сторінці у Facebook, нагадуючи при цьому уроки історії: «Трагічна історія 30-х років ХХ ст. нічому, на жаль, не навчила Меркель і Олланда. Вони роблять ті ж катастрофічні помилки, що і їхні попередники Чемберлен і Даладьє, які змусили чехословацького президента Бенеша погодитися на окупацію Гітлером Судет, сподіваючись цим зупинити фюрера».

У свою чергу представник партії ВО «Батьківщина» А. Сенченко на своїй Facebook-сторінці назвав план урегулювання кризи на Донбасі, запропонований Україні учасниками «нормандського формату», зрадницьким. «Антиукраїнська спрямованість “нормандського формату” і зрадницька сутність “мінських домовленостей” зрозумілі були одразу. Ситуація впритул наблизилася до розв’язки. Україну намагаються віддати на розтерзання Путіну. У цій обстановці будь-який (!) український політик, який

намагається танцювати під дудку ”нормандського квартету”, порушує Конституцію, зраджує свою країну і ставить себе поза законом», – застерігає політик.

О. Тягнибок, лідер ВО «Свобода», також незадоволений рішеннями лідерів «нормандської четвірки» і впевнений, що В. Путін зумів домогтися свого: Донбас залишиться під контролем Росії. «Путін домогся того, чого хотів: спочатку – амністія сепаратистам, вибори та легалізація їхньої влади, їхні “судді”, “прокурори” і “міліція”, а лише потім, можливо, повернення Україні контролю за кордоном», – написав О. Тягнибок у блозі на «Українській правді». Лідер «Свободи» зазначив, що Москва з реалізацією цих угод продовжить контролювати окуповані території через своїх маріонеток, а фінансовий тягар буде покладено на українців (POLITRUSSIA (<http://politrussia.com/news/reaktsiya-ukrainskikh-deputatov-985>). – 2015. – 5.10).

Різкій критиці піддав результати переговорів у «нормандському форматі» в Парижі народний депутат від партії «Самопоміч» С. Семенченко. «Маски скинуті. ...Домовленості “нормандської четвірки” показали, що те, про що ми говорили останній рік, виявилось правдою. Спочатку вибори на окупованій території, амністія, суди, народна міліція та інші принади. Потім відновлення контролю над кордоном. У віддаленій перспективі. Якщо Путін захоче. І це не стосується Криму. Про Крим там вже і мови не йде...

Все це було вирішено не вчора. Це було записано в мінські угоди, коли ще йшли останні бої біля Дебальцевого. Виявилися брехнею всі заяви про те, що зміни до Конституції – це “просто так”, “децентралізація”. Про те, що в нашому українському законі прописаний інший порядок. Вони хочуть інший закон. Про який П. Порошенко говорив ще в червні в інтерв’ю італійським ЗМІ. Про нього вчора перший раз відкрито заявив Порошенко і всім нам. І чомусь мені здається, що мої колеги, які вчора на моє пряме питання: чи будуть вони голосувати за цей закон, якщо він буде внесений до ВР, відповіли обурено: “Звичайно, ні!”, – за нього проголосують. Знайдуть для себе нові аргументи. І зроблять крок назустріч розколу України й можливному громадянському протистоянню.

Перетворення України на сателіта РФ з легалізованими терористами, з Путіним-миротворцем і знятими санкціями, з тотальною корупцією та потоками телевізійної брехні – це не те, за що вмирала Небесна сотня. Це не те, за що гинули небесні батальйони. Це шлях в нікуди», – написав депутат на своїй сторінці у Facebook.

З не менш категоричною заявою виступив народний депутат, член Політради партії «Українське об’єднання патріотів “Укроп”» А. Денисенко. За його словами, «те, що не вдалося танкам В. Путіна, виявилось цілком по плечу порошенківській дипломатії».

У своєму Facebook у публікації від 3 жовтня А. Денисенко зазначив: «Якщо вірити словам Олланда і Меркель, Порошенко завів Україну у найбільший – паризький котел цієї війни, наслідки якого для Української держави будуть фатальнішими, ніж від десятиох іловайськів і дебальцевих.

Бо за підсумками перемовин і рукостискань маємо:

1. Україна визнає результати виборів в окупованому Донбасі без відновлення контролю над кордоном і самою територією. Тобто надалі ми матимемо справу з легітимною, визнаною Києвом, владою ДНР і ЛНР, а не з якимось терористами. При цьому вибори за українським законом проходять на контрольованій озброєними українофобами території.

2. Україна внесе зміни до Конституції і прийме спеціальний закон, який визнає особливий статус цих самих ДНР і ЛНР у складі України. З легалізацією народних міліцій, судів і прокуратур та інших непідконтрольних Києву органів і де-факто повним збереженням рашистського окупаційного режиму.

3. Україна амністує учасників конфлікту зі сторони ДНР і ЛНР, тобто зніме будь-яку відповідальність з убивць, гвалтівників і зрадників, які відтепер стануть депутатами, міліціантами і просто героями війни Лугандону за незалежність і матимуть право вільно пересуватися територією України.

4. Крим і надалі знаходиться під російською окупацією, а його статус являється табу для обговорення в «нормандському форматі» і в рамках мінського процесу. Принаймні до повної імплантації злоякісної пухлини донецького бантустану в тіло України».

Відомий блогер Р. Шрайк, відзначаючи відсутність із позицій України логіки в передбаченій досягнутими угодами черговості дій із проведення виборів на території самопроголошених ЛНР/ДНР, зазначає, що спочатку повинні відбутися вибори, а потім уже виведення російських військ і відновлення контролю над кордоном. Він проводить аналогію з гіпотетичним захопленням заручників терористами у Франції, пропонуючи в цьому випадку заручникам голосуванням затвердити вимоги терористів і визначити, кого першим з них розстріляють при невиконанні. «Все просто, – резюмує Р. Шрайк, – лднр – тимчасово окупована територія. І поки там є російські війська, поки Україна не контролює кордон, на виборах може бути обрана тільки окупаційна адміністрація».

«Захід зрадив Україну» – так підсумувала результати переговорів «нормандської четвірки» в Парижі прес-секретар экс-президента В. Ющенко І. Ванникова. Зокрема, так вона прокоментувала поширене ЗМІ фото, яке вже стало знаменитим, з похмурим П. Порошенком під час переговорів. «Все, що нам треба знати про цей день. Обличчя українського Президента – це всі ми. Ми – проблема для байдужих європейських перехожих. У європейських фермерів пліснявіє пармезан, кисне пиво, гниють суниці – не продаються. А ми опираємося. Хочемо якогось суверенітету, унітарності. Яке прикре непорозуміння ...ця Україна з її претензіями. Європа хоче спокою і стабільності. Європа хоче продавати свою продукцію. Європа хоче купувати відносно недорогий російський газ... Зрештою Європу насправді турбує Сирія. А Україна... Коли Україна кров'ю стікала. Європа мовчала. А кат цинічно посміхається», – цитує І. Ванникову «ПолитНавигатор» (http://www.topnews.ru/news_id_82522.html. – 2015. – 3.10).

Як бачимо, оцінки підсумків переговорів у Парижі в «нормандському форматі» виявилися доволі суперечливими. Утім, більшість як зарубіжних,

так і вітчизняних політиків та експертів сходяться на тому, що саміт у Парижі приніс мало конкретних результатів, а його основним досягненням стало закріплення стану перемир'я.

Водночас паризька зустріч продемонструвала взаємопов'язаність різних аспектів зовнішньої політики й міжнародних відносин.

Як зазначив оглядач німецької Deutsche Welle (DW) Б. Рігерт, не можна говорити про конфлікт на Донбасі, не обговорюючи при цьому війну в Сирії та пов'язану з нею міграційну кризу в Європі. При цьому, на його переконання, «усі нитки в своїх руках тримає, безсумнівно, президент Росії В. Путін».

На думку Б. Рігерта, на зустрічі в Парижі з президентами Франції та України Ф. Олландом і П. Порошенком, а також канцлером Німеччини А. Меркель В. Путін проявив себе як майстерний тактик. «Він, безсумнівно, задавав тон. Відправивши російські ВПС бомбити опозиційні угруповання в Сирії, Путін загострює ситуацію в цій охопленій громадянською війною країні і робить сильний тиск на Захід. На Сході України президент зараз веде себе спокійно, проте ясно дає зрозуміти, що в будь-який момент може знову посилити атаки проросійських сепаратистів, якщо це буде входити до його розрахунки.

У країн Заходу та України немає значних важелів тиску на Росію. Санкції Євросоюзу і США, звичайно, болючі для Росії, але вони жодною мірою не похитнули позицій Путіна. На публіці Меркель, Олланд та інші заперечують зв'язок сирійської проблеми з українською кризою, проте за лаштунками дипломати вже давно обговорюють, як можна досягти в переговорах з Росією свого роду компромісу. Роль Росії та її авторитет знову зростають, а Кремль у відповідь піде на певні поступки в осередках криз – так могла б виглядати формула розрядки. Російська сторона чудово розуміє, що тиск на Європу зростає з кожним днем. У міру погіршення ситуації в Сирії буде рости потік біженців, які прямують на Захід. Такий цинічний розрахунок», – зазначає Б. Рігерт.

На думку оглядача DW, «Україні не пощастило в тому, що її зтягнуло в воронку геополітичних амбіцій Кремля. Москва не допускає швидкої реалізації мінських домовленостей щодо мирного врегулювання кризи. Конфлікт повинен і далі кипіти на слабкому вогні, залишаючись заставою в більш великих сутичках за вплив. Український Президент відчуває великий тиск – як внутрішньополітичний, так і з боку своїх союзників. Меркель і Олланд ще раз дали йому зрозуміти, що Україні теж слід більше робити для виконання мінського плану».

Утім, Б. Рігерт вважає, що П. Порошенко може записати на свій рахунок принаймні один невеликий успіх: спірні місцеві вибори в захоплених сепаратистами областях на Сході України все ж не повинні відбутися, і Росія планує в одній з робочих груп сприяти тому, щоб голосування відбувалося відповідно до українського законодавства. Питання про те, як можуть бути організовані місцеві вибори на Сході України, хоча і є важливим, але, на думку оглядача, усе ж не є каменем спотикання.

Подібним чином, у взаємозв'язку, розглядають події в Україні та Сирії оглядачі Reuters (Велика Британія) Р. Еммот і Ф. Стюарт, які зазначають, що, на думку деяких західних політиків, завдаючи авіаудари по Сирії, Росія може домогтися поступок від Заходу в конфлікті на Сході України. «Хоча Дамаск знаходиться в 3 тис. км південніше Києва, для В. Путіна Сирія і Україна можуть бути двома фронтами однієї війни, мета якої – блокувати євроінтеграцію України, вважають деякі представники ЄС, США та НАТО», – ідеться в їхньому матеріалі видання від 2 жовтня (<http://inosmi.ru/world/20151002/230599094.html#ixzz3nWeC7dH1>. – 2015. – 2.10).

Оглядачі уточнюють, що офіційно така думка навряд чи буде висловлена, оскільки багато що перебуває у сфері міркувань і припущень. Але в приватних бесідах ряд високопоставлених чиновників сказали Reuters, що російський лідер може використовувати удари в Сирії як спосіб натиснути на Захід, від якого хоче домогтися визнання анексованого в 2014 р. Криму частиною Росії та поступового скасування болючих економічних санкцій.

Більшість із співрозмовників видання висловили думку, що В. Путін хоче стати «незамінним посередником для Заходу», як це назвав один з представників ЄС. «Це все та ж гра, – сказав один з європейських чиновників, добре знайомий із ситуацією в Україні. – Втручання Путіна в Сирії – спосіб домогтися поступок, змусити Захід уникати теми Криму, скасувати санкції і погодитися на заморожування конфлікту на Сході України».

Як стверджують Р. Еммот і Ф. Стюарт, ряд політиків у Брюсселі й Києві, які звинувачують Москву в допомозі проросійським сепаратистам у кровопролитному конфлікті на Сході України, вважають, що затишшя в Україні й початок ударів у Сирії пов'язані між собою.

І хоча західні політики вітають зниження наразі рівня насильства, їх турбує, що країни ЄС, які традиційно близькі Москві, тепер можуть схотіти обговорити скасування економічних санкцій, термін дії яких закінчується на початку 2016 р.

На підтвердження цієї тези оглядачі наводять висловлювання канцлера Німеччини А. Меркель, яка сказала, що громадянську війну в Сирії можна завершити тільки за допомогою Росії, та її заступника З. Габріеля, який вважає, що заради співпраці з РФ у Сирії можна послабити режим санкцій. Разом з тим вони звертають увагу на те, що, тим не менше, глава адміністрації А. Меркель П. Альтмайер і міністр закордонних справ Німеччини Ф.-В. Штайнмайер виключили можливість угоди у форматі «послуга за послугу».

Коментуючи можливий зв'язок між подіями в Україні та Сирії й результатами саміту в Парижі, політичний консультант Д. Джангіров у своїй публікації у Forbes.ua висловлює припущення, що Кремль стосовно України проводить політику витискання Києва в маргінальну позицію, «спрощено сформульовану в одному з голлівудських бойовиків: “якщо ти не ключ до

проблеми, то ти – частина проблеми”». «Причому, зрозуміло, відбувається постійне жонгливання самою “проблемою” – це залежно від обставин і безпосередньо Донбас, і взаємини Росії і Заходу, і економічна криза в Україні», – зазначає експерт (Forbes.ua (<http://forbes.net.ua/ua/opinions/1403026-donbas-u-tini-siriyi-chomu-ukrayinske-pitannya-vtratilo-kolishnyu-aktualnist>)). – 2015. – 2.10).

За спостереженнями аналітика, рік тому подібний підхід Росії здавався Києву безперспективним, проте сьогодні Захід, «помітно стомлений ситуацією навколо врегулювання конфлікту на Донбасі, не розділяючи по суті російського підходу, готовий сприйняти його в рамках знов перемагаючої realpolitic».

Підтвердженням цьому, на думку Д. Джангірова, є «горезвісний “план Мореля”» щодо проведення на Донбасі місцевих виборів. Цей план, за його словами, був прописаний відповідно до політичної рамки, заданої групою Нуланд – Карасін (радник глави Держдепу США і статс-секретар МЗС РФ відповідно), створеної після візиту Д. Керрі в Сочі 12 травня нинішнього року.

Що ж стосується політичної схеми виконання цього плану, то вона лежить у руслі принципу, сформульованого в травні главою російського зовнішньополітичного відомства С. Лавровим на зустрічі з Д. Керрі: «Ви тиснете на Київ, ми – на Донецьк і Луганськ».

Д. Джангіров упевнений у тому, що Президент П. Порошенко добре усвідомлює, що виконання «плану Мореля» може спричинити загострення внутрішньополітичної ситуації в Україні через потужні протести радикалів. З іншого боку, на думку експерта, «йому важко відмовити “Антанті” в особі США, Німеччині та Франції. З третього боку, переддефолтний стан економіки аж ніяк не сприяє прийняттю Києвом незалежних рішень».

Отже, подальший розвиток ситуації залежатиме від багатьох чинників, серед яких рішення керівників самопроголошених республік щодо скасування виборів 18 жовтня та 1 листопада, позиція Верховної Ради стосовно змін до виборчого законодавства країни та Конституції, підвищення градусу протестних настроїв частини українського суспільства й можливі акції проти реалізації досягнутих у Парижі угод, динаміка громадянського конфлікту в Сирії та стан міграційної кризи у Європі.

Наступна зустріч глав зовнішньополітичних відомств країн «нормандської четвірки», відповідно до заяви президента Франції Ф. Олланда, зробленої за підсумками саміту в «нормандському форматі» в Парижі, відбудеться вже в листопаді (*Матеріал підготовлено з використанням інформації таких джерел:* <https://www.pnp.ru/news/detail/100626>. – 2015. – 2.10; http://www.dw.com/ru/комментарий-на-нормандском-саммите-путин-выиграл-по-очкам/a-18758940?maca=rus-rss_rus_UkrNet_All-4190.xml. – 2015. – 3.10; <https://www.facebook.com/reitschuster?fref=nf>. – 2015. – 3.10; <http://fakty.ua/206780-merkel-zayavila-chto-v-parizhe-soglasovali-osobyj-status-donbassa-v-konstitucii-ukrainy> – 2015. – 3.10; <https://www.facebook.com/>

dostali.hvatit/posts/1024778024223638?ref=notif&notif_t=comment_mention. – 2015. – 3.10; <http://nbnews.com.ua/ru/news/162407>. – 2015. – 3.10; <http://www.president.gov.ua/news/uchasniki-normandskoyi-zustrichi-u-parizhi-obgovorili-gumani-36080>. – 2015. – 2.10).

ЗАКОНОДАВЧА ВЛАДА

Потрібно максимально систематизувати роботу парламенту. На цьому наголосив Голова Верховної Ради України В. Гройсман, відкриваючи засідання погоджувальної ради в понеділок, 5 жовтня.

«Потрібна системна якісна робота, системні якісні закони, які вирішують проблеми, що накопичилися у державі», – сказав він.

В. Гройсман нагадав про ухвалення Плану законодавчого забезпечення реформ, до якого увійшло 488 законів, серед яких визначено ряд першочергових для реалізації стратегічних завдань, зокрема, на розгляд поточної сесії – 70 пріоритетних законодавчих актів.

На нинішньому пленарному тижні, сказав В. Гройсман, передбачається розглянути 23 законопроекти, які містяться в Плані законодавчого забезпечення реформ.

У вівторок, 6 жовтня, сказав В. Гройсман, народним депутатам буде запропоновано розглянути законопроекти щодо підвищення обороноздатності, в енергетичній та економічно-фінансовій сферах, у тому числі антимонопольні законопроекти. У середу – ряд питань щодо забезпечення міжнародних зобов'язань, організаційні питання роботи парламенту. У четвер – пакет законів, спрямованих на виконання завдань щодо запровадження безвізового режиму з країнами ЄС, ряд законодавчих актів економічно-фінансового спрямування, елементи судової реформи. У п'ятницю відбудеться «година запитань до уряду», оголошення депутатських запитів і розгляд питань соціально-гуманітарної сфери.

Голова Верховної Ради звернувся до всіх народних депутатів із пропозицією долучитися до подальшої роботи над Планом і визначити пріоритетність ухвалення тих чи інших законів, зауваживши, що в парламенті нині зареєстровано 2 тис. законопроектів. «Тільки 7 % зареєстрованих законопроектів ми розглядаємо, – сказав він. – Можливо, настав час подивитися ще раз і проаналізувати ці закони: можливо, вони не є такими доцільними, щоб витратити зусилля комітетів і народних депутатів» (*Офіційний портал Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2015. – 5.10).*

***

В. Гройсман сподівається, що упродовж трьох місяців відбудеться технічна модернізація парламенту, що сприятиме подальшій відкритості роботи єдиного законодавчого органу.

Говорячи про заходи, спрямовані на запровадження «електронного парламенту» під час засідання погоджувальної ради, В. Гройсман повідомив про наміри найближчим часом провести технічну модернізацію, що дасть змогу проводити онлайн-засідання комітетів, перейти до електронного документообігу в законотворчому процесі й забезпечити максимальну прозорість і якість роботи Верховної Ради.

Існуюча система «запаперованості», сказав В. Гройсман, «відволікає у першу чергу ресурси, кошти, по-друге, ми неефективно використовуємо трудові ресурси, по-третє, парламент ще залишається дуже закритим через невикористання новітніх технологій».

У цьому контексті керівник парламенту висловив думку, що впродовж трьох місяців такі технічні зміни будуть запроваджені. «Далі ми працюємо паралельно з групою депутатів з усіх фракцій і груп щодо напрацювання комплексних змін, у тому числі до регламенту нашої роботи», – сказав В. Гройсман, додавши, що «нас технічно підтримують наші європейські партнери» – місія Європарламенту (*Офіційний портал Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2015. – 5.10).*

***

Голова Верховної Ради України В. Гройсман доручив упродовж найближчих трьох днів розробити календарний план розгляду першочергових законодавчих актів у частині децентралізації врядування.

Під час наради під головуванням В. Гройсмана за участі урядовців, представників громадських організацій і експертів, присвяченій актуальним питанням децентралізації влади, яка відбулася в понеділок, керівник парламенту підкреслив, що зміни до Конституції України в частині децентралізації є «якісними», і наголосив на важливості подальшої реалізації конституційних змін у вигляді законодавчих актів.

В Україні, наголосив він, відбулася «повноцінна фінансова децентралізація» і необхідно рухатися далі в напрямі ухвалення базових законів «у розвиток конституційних змін». «Потрібно ефективно передати невластиві державі повноваження на місця», – сказав Голова Верховної Ради.

В. Гройсман акцентував на важливості визначення пріоритетних до розгляду Верховною Радою законопроектів щодо децентралізації в контексті Плану законодавчого забезпечення реформ. Керівник парламенту також запропонував розробити законопроект про службу в органах місцевого самоврядування, який, за його словами, «має стати взірцем для реформування усієї державної служби».

Голова Верховної Ради звернувся до урядовців із проханням надати якнайшвидше контрольні показники Державного бюджету-2016, зважаючи на необхідність вчасного формування місцевих бюджетів. За його словами, це також сприятиме розрахунку субвенцій на підтримку об'єднаних територіальних громад. «Ми дамо колосальний імпульс місцевому самоврядуванню», – сказав В. Гройсман.

Під час наради зазначалося, що нині в Україні існують 159 об'єднаних

територіальних громад (об'єдналися 793 територіальні громади), у яких призначено перші місцеві вибори, і наголошувалося на необхідності вирішення ряду проблемних питань їхньої діяльності.

За підсумками наради апарат Верховної Ради України разом з урядом мають розробити календарний план і визначити виконавців з таких напрямів:

– розробка законопроектів щодо розвитку конституційних змін у частині децентралізації;

– розробка законопроектів, які передбачають передачу повноважень від органів державної влади органам місцевого самоврядування без внесення змін до Основного закону;

– паспортизація об'єднаних територіальних громад з метою визначення їхніх першочергових потреб у медичній, соціальній, соціальній і освітній сферах;

– розробка пакета нормативно-правових актів, які регламентують роботу об'єднаних територіальних громад (*Офіційний портал Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2015. – 5.10*).

***

У парламенті є достатньо інформації, щоб не допустити призначення тих суддів, які себе дискредитували. Про це заявив Голова Верховної Ради України В. Гройсман, відкриваючи пленарне засідання парламенту у вівторок.

В. Гройсман подякував громадськості за увагу до процесу призначення Верховною Радою суддів і зазначив, що є «дуже багато інформації щодо людей, які фактично заплямували репутацію». У цьому контексті керівник парламенту висловив подяку Службі безпеки України «за достовірну інформацію щодо деяких суддів, які перейшли на бік ворога під час окупації і ще сьогодні знаходилися у списках» на призначення.

«Ще раз переконався у тому, що пропозиція залучити громадськість до інформування з цього приводу і відкритості цього процесу є абсолютно результативною. Думаю, що ми не допустимо жодної можливості, щоб були призначені судді, які мають заплямовану репутацію, – підкреслив В. Гройсман. – Усі будуть знати, хто це, яким чином буде призначатися, хто яким чином голосує – коли будемо голосувати, пройдемося по кожній кандидатурі, і це буде абсолютно публічно» (*Офіційний портал Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2015. – 6.10*).

***

Голова Верховної Ради України В. Гройсман вважає одним з «фундаментальних завдань» законодавче забезпечення змін у системі освіти.

«Фундаментальне завдання – сформував пакет тих змін, які дозволять перебудувати на нові рейки сучасну освіту», – заявив В. Гройсман, виступаючи в понеділок, 6 жовтня, під час засідання Національної ради реформ.

Керівник парламенту назвав «ключовою проблемою» України «інституційну слабкість», зазначивши, що це призводить до неспроможності адекватно реагувати на виклики, зокрема в освітянській сфері. За словами В. Гройсмана, ситуація, що склалася в системі дошкільної, шкільної, професійно-технічної і вищої освіти, не сприяє формуванню належної професійної підготовки молодих людей.

У цьому контексті В. Гройсман запропонував у листопаді провести в парламенті «день освіти» – розглянути пакет законодавчих актів, які передбачають нагальні зміни в освітянській сфері. «Ми зможемо сформувати єдину систему, єдиний освітній простір, і вирішити ті завдання, які є», – сказав він (*Офіційний портал Верховної Ради України* (<http://iportal.rada.gov.ua>). – 2015. – 5.10).

***

Відкриваючи засідання погоджувальної ради в понеділок, 5 жовтня, В. Гройсман нагадав, що 15 вересня до парламенту надійшов проект Державного бюджету на наступний рік, але уряд відкликав його для внесення певних уточнень з урахуванням рішень, які має прийняти Верховна Рада.

«Негайно потрібно завершувати роботу над Державним бюджетом на 2016 рік і відповідним чином виходити на контрольні цифри місцевих бюджетів, щоб місцеві бюджети були вчасно прийняті у рамках фінансової децентралізації», – сказав керівник парламенту.

У зв'язку з цим В. Гройсман доручив парламентському Комітету з питань бюджету спільно з Міністерством фінансів розробити календарний план розгляду головного фінансового документа країни, аби «ми дуже швидко розглянули це питання і прийняли його».

«Недопустимо “під ялинку” приймати бюджет, – заявив він. – Маємо максимально швидко розглянути і прийняти це рішення» (*Офіційний портал Верховної Ради України* (<http://iportal.rada.gov.ua>). – 2015. – 5.10).

***

Голова Верховної Ради України В. Гройсман доручив апарату парламенту запросити міністра закордонних справ України П. Клімкіна в середу, 7 жовтня, для інформування парламентарів про результати переговорів у «нормандському форматі».

«У п'ятницю відбулися зустрічі у “нормандському форматі”, які пройшли у Парижі. Народні депутати мають почути з першоджерел, які були перемовини, що відбувалося, які досягнуті домовленості, у яких напрямках, щоб ніхто не міг спекулювати на цих темах», – сказав Голова Верховної Ради, відкриваючи засідання погоджувальної ради в понеділок, 5 жовтня.

За словами В. Гройсмана, народні депутати матимуть змогу обговорити цю інформацію, поставити міністрові запитання і «визначитися щодо своїх позицій» (*Офіційний портал Верховної Ради України* (<http://iportal.rada.gov.ua>). – 2015. – 5.10).

***

Голова Верховної Ради України В. Гройсман вважає, що тема проведення дострокових парламентських виборів нав'язана ззовні.

В інтерв'ю 5 каналу (програма «В кабінетах») у неділю, 4 жовтня, В. Гройсман зазначив, що існує «не український» сценарій проведення дострокових виборів, спрямований на те, аби розхитати ситуацію в державі зсередини.

«Дострокові вибори самі по собі не є проблемою. Проблема у тому, хто використовує цю тему», – сказав він. При цьому В. Гройсман зазначив, що нормальним і демократичним підходом є проведення таких виборів, якщо на меті – «оновлення влади і оновлення підходів», а нинішній склад парламенту попри певні складнощі ухвалює необхідні країні рішення. «Я вважаю, що, як би не було важко, цей парламент здатний приймати державницькі рішення», – заявив Голова Верховної Ради.

«Участь у коаліції – це доведення спроможності приймати державницькі рішення, – сказав В. Гройсман. – Не все просто всередині коаліції і всередині парламенту, але мудрість політиків полягає у тому, щоб знаходити розуміння, підходи для прийняття необхідних країні рішень» (*Офіційний портал Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2015. – 4.10).*

***

Верховна Рада України прийняла Постанову «Про Звернення Верховної Ради України до держав-партнерів (демократичних держав світу) та міжнародних організацій щодо намірів проведення незаконних виборів в окремих районах Донецької та Луганської областей».

Верховна Рада України затвердила Звернення Верховної Ради України до держав-партнерів (демократичних держав світу) та міжнародних організацій щодо намірів проведення незаконних виборів в окремих районах Донецької та Луганської областей.

Міністерству закордонних справ України доручено поінформувати відповідні органи держав-партнерів України, а також міжнародні організації про зміст цього Звернення.

Постанова набирає чинності з дня її прийняття.

Відповідний проект постанови зареєстровано за № 3123 (*Офіційний портал Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2015. – 6.10).*

***

Верховна Рада України ухвалила Закон «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо проходження військової служби у Збройних Силах України іноземцями та особами без громадянства».

Законодавчим актом до законів України «Про військовий обов'язок та військову службу», «Про Збройні Сили України» та «Про Статут внутрішньої служби Збройних Сил України» внесено зміни, якими регламентовано вступ на військову службу і її проходження іноземцями та особами без громадянства за контрактом на посадах рядового – старшинського складу у

Збройних Силах України та інших військових формуваннях.

Законом також викладено у новій редакції статтю 447 Кримінального кодексу України «Найманство».

Законопроект зареєстровано за № 2389 (*Офіційний портал Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>)*). – 2015. – 6.10).

***

Верховна Рада України ухвалила Закон «Про внесення змін до Закону України “Про військовий обов'язок і військову службу” (щодо уточнення строків військової служби за контрактом)».

Законодавчим актом встановлено конкретні терміни військової служби за контрактом під час дії особливого періоду, у разі виникнення кризової ситуації, що загрожує національній безпеці, оголошення рішення про проведення мобілізації та (або) введення правового режиму воєнного стану.

Згідно із Законом, «Для військовослужбовців строкової військової служби та військовослужбовців військової служби за призовом під час мобілізації, на особливий період, які вислужили під час дії особливого періоду не менше 11 місяців, осіб, звільнених з військової служби під час дії особливого періоду, які приймаються на військову службу за контрактом у період з моменту оголошення мобілізації до часу введення воєнного стану (настання воєнного часу) або оголошення рішення про демобілізацію, строк військової служби в календарному обчисленні встановлюється 6 місяців. Строк проходження військової служби для таких військовослужбовців може бути продовжено за новими контрактами на строк 6 місяців.

У разі закінчення особливого періоду або оголошення рішення про демобілізацію дія таких контрактів припиняється достроково».

Відповідні зміни внесено до Закону «Про військовий обов'язок і військову службу».

Законопроект зареєстровано за № 2356а (*Офіційний портал Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>)*). – 2015. – 6.10).

***

Верховна Рада України ухвалила Закон «Про внесення зміни до статті 10 Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту» щодо посилення соціального захисту родин Небесної Сотні».

Законом внесено зміну до п. 1 ч. 1 ст. 10 Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту» та:

а) поширено чинність вказаного Закону на членів сімей осіб, які загинули або померли внаслідок поранень, каліцтва, контузії чи інших ушкоджень здоров'я, одержаних під час участі у Революції Гідності (під час участі у масових акціях громадського протесту в Україні з 21 листопада 2013 року по 21 лютого 2014 року за євроінтеграцію та проти режиму Януковича);

б) встановлено, що зазначена норма не поширюється на сім'ї працівників

міліції, осіб, які проходили службу в правоохоронних органах спеціального призначення, військовослужбовців внутрішніх військ, Збройних Сил України та інших військових формувань, які загинули або померли внаслідок поранень, каліцтва, контузії чи інших ушкоджень здоров'я, одержаних при виконанні службових обов'язків, пов'язаних з подіями Революції Гідності.

Відповідний законопроект зареєстровано за № 2022а (*Офіційний портал Верховної Ради України (<http://iportal.rada.gov.ua>)*). – 2015. – 6.10).

***

Верховна Рада України ухвалила Закон «Про внесення зміни до пункту 24 розділу VI «Прикінцеві та перехідні положення» Бюджетного кодексу України» (щодо перерозподілу видатків місцевих бюджетів тимчасово окупованих територій).

Законом доповнено п. 24 розділу VI «Прикінцеві та перехідні положення» Бюджетного кодексу України новим підпунктом, згідно з яким «до повернення територій під контроль державної влади кошти відповідних місцевих бюджетів, що обліковуються на рахунках у Казначействі України, за рішенням Кабінету Міністрів України та у визначеному ним порядку можуть зараховуватися до спеціального фонду обласних бюджетів відповідно Донецької та Луганської областей із спрямуванням на відновлення пошкоджених (зруйнованих) об'єктів соціальної і транспортної інфраструктури, житлового фонду та систем забезпечення життєдіяльності на території Донецької та Луганської областей, а також на соціально-економічний розвиток таких областей».

Відповідний законопроект зареєстровано за № 2550а (*Офіційний портал Верховної Ради України (<http://iportal.rada.gov.ua>)*). – 2015. – 6.10).

***

Верховна Рада України прийняла за основу проект Закону «Про внесення зміни до ст. 9 Закону України «Про громадянство України» (щодо встановлення спрощеного порядку прийняття до громадянства України іноземців та осіб без громадянства, які проходять військову службу у Збройних Силах України).

Законопроектом № 2847 пропонується доповнити ст. 9 Закону України «Про громадянство України», положенням, що для іноземців та осіб без громадянства, які в установленому законодавством України порядку проходять військову службу за контрактом у Збройних Силах України, термін безперервного проживання на законних підставах на території України встановлюється на три роки з моменту набрання чинності контракту про проходження військової служби у Збройних Силах України. Також пропонується передбачити, що вимога отримання дозволу на імміграцію, як умова прийняття до громадянства України, не поширюється на іноземців і осіб без громадянства, які в установленому законодавством України порядку проходять військову службу у Збройних Силах України. Крім того, пропонується доповнити ст. 9 Закону положенням, що умови прийняття до

громадянства України, передбачені пунктами 3-6 частини другої, не поширюються на осіб, які мають визначні заслуги перед Україною, в тому числі, на іноземців і осіб без громадянства, які в установленому законодавством України порядку проходять військову службу у Збройних Силах України та нагороджені державною нагородою (*Офіційний портал Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2015. – 6.10).*

***

В Верховной Раде будет зарегистрирован проект закона о налоговой реформе, по которому нужно формировать бюджет на 2016 г. Об этом во время согласительного совета в парламенте заявил заместитель председателя фракции «Блок Петра Порошенко» И. Кононенко, передает depo.ua.

«Должны принять бюджет уже на новой налоговой базе. Стране нужна налоговая реформа. Рабочая группа плодотворно работала, и сегодня в парламенте будет зарегистрирован законопроект о налоговой реформе... для решения проблем налогообложения; установление уровня нагрузки на фонд оплаты труда не более 30 %, снижение ставок прямых налогов, переход к налогообложению распределенного налога, никаких авансовых платежей на налог на прибыль не должно быть», – сказал И. Кононенко.

Таким образом авторы закона попытаются вывести экономику страны из «тени».

Заместитель председателя фракции БПП подчеркнул, что после принятия соответствующего закона необходимо установить мораторий на три года на изменение налогового законодательства (*Depo (<http://www.depo.ua/rus/money/bpp-reestrue-v-radi-zakonoproekt-pro-podatkovu-reformu-05102015114500>). – 2015. – 5.10).*

***

На заседании Комитета по вопросам государственного строительства, региональной политики и местного самоуправления рассматривался законопроект «О государственной службе».

Зампредседателя комитета нардеп В. Курило рассказал, что во время подготовки проекта ко второму чтению депутатами было внесено около 1300 поправок. Среди членов комитета найден консенсус – и уже на этой неделе законопроект будет рассматриваться в Верховной Раде. Законопроект содержит ряд новелл, в частности распределение государственных служащих на несколько категорий, избрание на должности по открытому конкурсу (*ЮрЛига (<http://jurliga.ligazakon.ua/news/2015/10/5/135196.htm>). – 2015. – 5.10).*

ВИКОНАВЧА ВЛАДА

«Нам вдалося перетворити європейську єдність і солідарність з Україною, єдність країн “великої сімки” на глобальну. Ми на сьогоднішній день бачимо абсолютну, чітку підтримку лівовою більшістю країн позиції України – неприйняття агресії на Сході, анексії Криму, неприйняття поведінки на кшталт терористичної атаки проти літака МН-17. Я вважаю це безумовною перемогою України», – зазначив Президент в інтерв'ю українським телеканалам.

Глава держави повідомив, що мав три зустрічі з президентом США Б. Обамою. Під час останньої зустрічі який повідомив про підписання розпорядження про передачу Україні нових зразків озброєння. П. Порошенко зауважив, що «це – оборонне озброєння, потрібне нам як повітря, бо це контрбатареїні станції великої дальності, які дозволяють нам підвищити ефективність оборонної спроможності українського війська». «Це є безумовний дипломатичний прорив української сторони, і я з цим вітаю і українських дипломатів, і українське військо, і український народ», – заявив він.

Коментуючи заплановане на 15 жовтня голосування з обрання України непостійним членом Ради Безпеки ООН, Президент України зазначив, що для цього необхідно заручитися підтримкою більше ніж 120 країн, які є членами ООН. «Ми над цим активно працюємо. Ми бачимо підтримку більшості країн ООН, – зазначив Президент. – Дискусії, які були проведені до і під час Генеральної Асамблеї, дають нам серйозні підстави для оптимізму». Президент не виключив можливості своєї участі в засіданні під час розгляду цього питання.

Президент також відзначив скоординовану позицію з країнами-партнерами в питанні про обмеження права вето для постійних членів Ради Безпеки ООН. «Ми чітко виклали свої аргументи – це схоже на ліцензію на вбивство, коли ти можеш розпочинати військові дії без мандата Організації Об'єднаних Націй, розпочинати агресію, робити анексію на території суверенної незалежної країни, як Україна, і потім в Раді Безпеки ООН заблокувати розслідування, дії у відповідь, для чого і була створена Рада Безпеки ООН як механізм глобальної безпеки», – сказав П. Порошенко. Глава держави відзначив, що майже 100 країн, які є членами ООН долучилися до цієї ініціативи. За словами П. Порошенка, на першому етапі буде йтися про добровільне обов'язкове обмеження члена Радбезу ООН, а потім буде поставлене питання про зміни до Статуту (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (<http://www.president.gov.ua>). – 2015. – 4.10).*

***

Глава держави наголосив, що вибори мають пройти на такому ж високому рівні, як було проведено президентську та парламентську

кампанії.

Зазначивши, що є декілька областей, у яких з тих чи інших причин не реєструють партії, які претендують на статус опозиційних, Президент особливо підкреслив: «Право політичних сил брати участь у виборчому процесі має бути надійно захищене, в тому числі і мною як Президентом».

Глава держави привернув увагу до тієї особливості, що вперше в місцевих виборах в Україні бере участь така кількість міжнародних спостерігачів, у тому числі делегації від Парламентської асамблеї Ради Європи, ОБСЄ, Європарламенту. Президент доручив головам ОДА налагодити ефективну взаємодію з міжнародними спостерігачами й забезпечити швидку реакцію влади, правоохоронних органів на звернення спостерігачів.

«Кожному з вас виборці на місцях дадуть свою оцінку, і зрозуміло, що ви хвилюєтеся і переживаєте. Це природно. Але політична конкуренція має бути чесною, і в цій конкуренції ваші посади не дають вам жодних переваг», – наголосив Президент. При цьому глава держави зауважив, що не мав заперечень проти участі голів ОДА в місцевих виборах. «Більше того, я це вітаю, бо це – тест, це перевірка на довіру людей до влади», – сказав П. Порошенко (*Офіційне інтернет-представництво Президента України* (<http://www.president.gov.ua>). – 2015. – 5.10).

***

Президент П. Порошенко наголошує на тому, що участь Росії в подіях у Сирії змінила світ. «Світ до сирійської агресії Путіна і світ після її – це два різні світи», – сказав Президент в інтерв'ю українським телеканалам. За словами глави держави, «це створює не лише ризики регіонального характеру, це значно посилює глобальні ризики».

«Де-факто Росія в черговий раз продовжила бути спонсором тероризму. Світ шокований», – сказав Президент, відзначивши таку реакцію більшості лідерів світу. «Подібна поведінка Російської Федерації лише закріплює образ країни – спонсора тероризму, лише посилює світову ізоляцію, – підкреслив П. Порошенко. – Світ після російського втручання в сирійський конфлікт інший, набагато більш небезпечний, і ризики спалаху різних конфліктів лише підвищилися. Зусилля всіх країн – зупинити Росію, так само скоординованими діями, як вони це намагалися зробити по Україні. У країн-членів проукраїнської коаліції лише додалося аргументів щодо необхідності рішучих дій». П. Порошенко додав, що повною мірою відчув це в Парижі, під час зустрічі в «нормандському форматі» (*Офіційне інтернет-представництво Президента України* (<http://www.president.gov.ua>). – 2015. – 4.10).

Президент України підписав закони України «Про припинення дії Угоди між Кабінетом Міністрів України та Урядом Російської Федерації про співробітництво в будівництві енергоблоків № 3 та № 4 Хмельницької

АЕС» (назва документа – за першоджерелом) та «Про визнання таким, що втратив чинність, Закону України “Про розміщення, проектування та будівництво енергоблоків № 3 і № 4 Хмельницької атомної електричної станції”» від 16 вересня 2015 року.

Відповідна Угода між Кабінетом Міністрів України та урядом Російської Федерації про співробітництво в будівництві енергоблоків № 3 та 4 Хмельницької АЕС була підписана 9 червня 2010 р. у Києві та ратифікована Верховною Радою України 12 січня 2011 р.

Прийняття Верховною Радою 16 вересня 2015 р. вищезазначених законів № 696-VIII та 697-VIII дасть змогу побудувати енергоблоки № 3 та 4 Хмельницької АЕС із застосуванням модифікованої реакторної установки ВВЕР-1000 європейського постачальника та забезпечить дотримання рівня безпеки відповідно до вимог національних норм і правил та стандартів МАГАТЕ *(Офіційне інтернет-представництво Президента України (<http://www.president.gov.ua>). – 2015. – 3.10).*

***

Президент П. Порошенко відкрив обговорення питання про реформи в освіті на черговому, 12 засіданні Національної ради реформ. «Якісна освіта має бути доступною для всіх українців, де б вони не проживали, гірському селі чи великому місті. Початкова ж школа має бути всюди, навіть у самих малих населених пунктах», – зазначив у своєму виступі глава держави.

Президент зазначив, що в країні близько 10 млн громадян навчають і навчаються. Крім того, більшість сімей дотичні до навчально-виховного процесу через дітей та онуків. «Тому на освіту не можна дивитися як на галузеву проблему. Крім забезпечення обороноздатності держави, освіта є першим нашим пріоритетом», – наголосив П. Порошенко.

Президент наголосив на важливості відновлення престижу вчительської праці. «Ми часто кажемо, що довіряємо вчителю найкраще, що у нас є, – наших дітей. Виникає наступне запитання: а чому ми довіряємо найкраще тим, кому платимо найменше? В центрі нового закону про освіту має бути його величність вчитель», – наголосив Президент.

За словами глави держави, попри брак коштів, загалом стан справ в освіті кращий, ніж у багатьох інших сферах. У міжнародному рейтингу найкращих університетів світу World University Rankings серед топ-500 фігурують два українські виші.

Президент поділився своїми враженнями від зустрічі з переможцями міжнародних олімпіад. «Кожен учень – це вже абсолютно сформована особистість. Я від щирого серця пишаюся кожним з них, і ми маємо зробити все, щоб підтримувати такі молоді таланти», – сказав П. Порошенко.

Президент зазначив, що реформа освіти є одним з головних напрямів «Стратегії реформ-2020». «Настав час ретельно розглянути ці реформи. І самі освітяни, особливо студентська молодь, давно визначилися з вектором розвитку цих реформ. Ми пройшли вже дуже великий шлях, і студенти

мають можливість обирати навчальні заклади, мовні, економічні, юридичні та інші практики за кордоном», – сказав Президент.

Глава держави особливо підкреслив, що приєднання України до Болонського процесу в травні 2005 р. стало важливим кроком входження Української держави до європейського освітнього простору та індикатором масштабних змін у сфері освіти.

Наступний крок, що був зроблений на шляху реформування, – Закон України «Про вищу освіту». В українській вищій школі з'явилася можливість запровадження практик, притаманних європейським університетам, коли навчальні заклади самостійно розпоряджаються заробленими коштами. «Це вписується в загальну концепцію децентралізації, коли підвищуються можливості університетів, але й підвищується відповідальність», – зазначив глава держави.

Як колишній голова студентської ради Президент відзначив розширення повноважень студентського самоврядування, яке тепер має більший вплив на політику розвитку вищого навчального закладу, який, однак, має кореспондуватися з більшою відповідальністю студентських органів самоврядування.

«На часі – побудова нових, партнерських відносин між університетами та науковими установами. На сьогодні це вкрай важливо для активізації інноваційних процесів та вирішення важливих суспільних проблем. Необхідним є залучення до науки талановитої молоді, стимулювання досліджень молодих науковців, створення для них перспектив у міжнародній діяльності та кар'єрному зростанні», – сказав П. Порошенко.

Президент назвав хорошим прикладом створення на базі Національного технічного університету «Київський політехнічний інститут» і державного підприємства «Науково-дослідний інститут “Оріон”» навчально-науково-технічного комплексу, що дасть можливість запустити у виробництво ряд високотехнологічних, інноваційних проєктів, зокрема оборонного спрямування. «Спільними зусиллями, в тому числі за участі волонтерів, ми максимально скоротили час від наукової розробки до безпосереднього запуску у виробництво на підприємствах Укроборонпрому», – зазначив глава держави.

Президент наголосив на необхідності оновлення змісту освіти, приведення його до потреб людини, суспільства та держави, відзначивши важливість оновлення освітніх стандартів, навчальних програм, назвавши «дуже актуальним» питання оновлення підручників.

Також глава держави акцентував на важливості синхронізації системи освіти з потребами ринку праці: «Ми не можемо штампувати економістів і юристів, а потім, коли нам потрібні для розвитку виробництва інженери, хіміки, біологи, ми маємо високий дефіцит кваліфікованих кадрів».

Президент назвав не менш важливим питання реформування професійної освіти, впровадження в навчальний процес майбутніх робітників новітніх технологій і матеріалів. Глава держави закликав приділити окрему увагу проєкту закону України «Про професійну освіту».

Президент зауважив, що сучасний світ потребує появи нових концепцій: освіта впродовж життя, фінансова грамотність, курс якої вже впроваджується в українських школах, цифрова грамотність. Окремо Президент виділив проект розвитку викладання англійської мови. «Представники англомовних країн готові надати нам практичну, теоретичну, фінансову, інші форми допомоги для того, щоб ми негайно кардинально змінили ставлення і учнів, і вчителів до англійської мови, яка вже перестала бути мовою Сполучених Штатів Америки і Великої Британії, а стала мовою міжнародного спілкування, яка відкриває нові можливості для кожного випускника.

Але поруч з цими амбітними завданнями нам, соромно сказати, ще є над чим працювати у вирішенні архаїчних проблем, далеких від сучасних технологій. Хіба у нас не залишилося шкіл, де діти до вітру ходять у вуличні шпаківні? Хіба ми повністю вирішили проблему шкільних автобусів? Не можна займатися оптимізацією мережі малокомплектних шкіл, не вирішивши питання довозу дітей в комфортних умовах до більш потужних навчальних закладів, що розташовані в інших населених пунктах», – сказав глава держави (*Офіційне інтернет-представництво Президента України* (<http://www.president.gov.ua>). – 2015. – 5.10).

***

Президент П. Порошенко на нараді з керівниками обласних державних адміністрацій привернув особливу увагу до питань соціального захисту демобілізованих учасників антитерористичної операції.

Глава держави повідомив, що статус учасника бойових дій отримали вже 82 тис. 547 осіб, що становить 88 % від кількості тих, хто має відповідне право. Президент дав завдання прискорити процес реєстрації. «Це – питання справедливості, якщо наші герої воювали, вони мають отримати відповідний статус», – зазначив П. Порошенко. Глава держави підкреслив, що необхідно пояснювати необхідність перевірок та уникнути шахрайства. «Шахраїв, які намагалися незаконно отримати статус, треба публічно показувати, людям буде більш зрозуміло, з чим пов'язана необхідність перевірок», – сказав Президент.

Глава держави висловив незадоволення темпами надання житла родинам учасників бойових дій, які гостро потребують поліпшення житлових умов.

Схожа ситуація і з наданням земельних ділянок, сказав Президент, у цілому відзначивши прогрес у цьому питанні. При потребі в 69 тис. ділянок наразі надано майже 30 тис., відзначив глава держави, підкресливши, що такі показники його не задовольняють.

Президент привернув особливу увагу голів ОДА на велику кількість скарг на роботодавців, які не повертають демобілізованих на робочі місця та не забезпечують виконання інших передбачених законодавством гарантій. «Тут у нас теж спільна скоординована робота з правоохоронними органами, і відповідні заходи до тих роботодавців, які не дотримуються своїх зобов'язань», – сказав глава держави.

Президент нагадав, що уряд вніс до Верховної Ради проект закону про

посилення відповідальності роботодавців за порушення прав демобілізованих, і висловив намір звернутися до Верховної Ради з пропозицією невідкладно розглянути цей законопроект (*Офіційне інтернет-представництво Президента України* (<http://www.president.gov.ua>). – 2015. – 5.10).

***

«У країні необхідно завершити судову реформу і змінити в цілому суддівський корпус», – підкреслив Прем'єр-міністр України А. Яценюк у Чернівцях у суботу, 3 жовтня, спілкуючись зі студентами Чернівецького національного університету ім. Ю. Федьковича.

Він зазначив, що триває дискусія щодо реформи судової системи й існують думки, «що треба перевиховувати чинний склад суддівського корпусу». «Я не стою на цих підвалинах. Ми не можемо перевиховати тих, які не піддаються перевихованню», – підкреслив глава уряду.

А. Яценюк зазначив, що партнери з країн Балтії «сказали, що зробили помилку 20 років тому, коли не поміняли суддів». В Україні за рік ВНЗ випускають 12 тис. юристів, а загалом у країні 9 тис. суддів: «Хіба ми не можемо змінити в цілому суддівський корпус? Ми зобов'язані це зробити».

Глава уряду також наголосив на необхідності змін у прокуратурі, яка «поки що залишилася старого стандарту».

А. Яценюк нагадав, що вже створено Національне антикорупційне бюро. Уряд профінансував його, і на сьогодні найняті нові детективи цього бюро за результатами конкурсів і тренінгів – «так само, як обиралися українські поліцейські» (*Урядовий портал* (<http://www.kmu.gov.ua>). – 2015. – 3.10).

***

«Повинно невідкладно відбутися створення Національної антикорупційної прокуратури і призначення антикорупційного прокурора, який за статусом є заступником Генерального прокурора країни», – наголосив Прем'єр-міністр України А. Яценюк у суботу, 3 жовтня, під час початку набору до нової патрульної поліції в Чернівцях.

Глава уряду підкреслив, що реформа правоохоронної системи не обмежується тільки формуванням поліції. Він наголосив на важливості реформи прокуратури: «Доки не буде притягнення до відповідальності – віри в реальну боротьбу з корупцією не буде. Підкреслюю: реальне притягнення до відповідальності. Не показове, не циркове. Є кримінальний злочин і корупційна дія – і та особа, яка його вчинила, повинна бути покарана».

А. Яценюк наголосив на необхідності подальшої реформи як Служби безпеки України, так і інших правоохоронних органів: «У нас є цей план реформи, і цей план вже в парламенті, в тому числі створення Державного бюро розслідувань. Парламент повинен підтримати ці реформи, які напрацьовані Президентом, урядом і парламентською коаліцією», – підкреслив глава уряду (*Урядовий портал* (<http://www.kmu.gov.ua>). – 2015. – 3.10).

***

3 жовтня Прем'єр-міністр України А. Яценюк з міністром внутрішніх справ А. Аваковим дали старт набору в нову патрульну поліцію Чернівців. Невдовзі на вулиці міста вийдуть 340 нових патрульних.

А. Яценюк підкреслив, що нова українська поліція «стала обличчям змін в Україні».

Він зазначив, що після того, як кілька місяців тому нові патрульні вийшли на вулиці Києва, у столиці змінилася ситуація, зокрема стали менше порушувати правила дорожнього руху: «Змінилося відношення громадян країни до своєї нової української поліції. Поліції вірять – не як юридичній назві, а вірять людям. Вони гордо несуть відповідальність, яка впала на їхні плечі – відповідальність за життя громадян. Вони продемонстрували, що в Україні можуть бути зміни і ці зміни робляться не тільки і не стільки у владних кабінетах, ці зміни робляться конкретними людьми», – підкреслив глава уряду.

Більшість людей, які вирішили стати поліцейськими, не мали раніше жодного стосунку до правоохоронних органів: «Хтось був підприємцем, хтось – актором, вчителем. Вони прийшли, вони зробили вибір, їх навчили, вони пройшли тести і стали новим обличчям української поліції».

А. Яценюк звернувся до військовослужбовців, які повернулися з війни в мирне життя, подавати заявки про вступ до нової української поліції: «Ці люди на фронті захищали і захищають Україну проти російської агресії. На жаль, до завершення війни дуже далеко. Але ті, хто були демобілізовані, повинні отримати своє гідне місце в правоохоронній системі країни. Вони мають навички, мають знання, ...надто багато пройшли. Вони знають, що таке цінність держави», – сказав глав уряду.

Він підкреслив, що створення патрульної поліції – це тільки перший крок у поліцейській реформі: «Уся правоохоронна система переводиться з колишньої радянської міліції в Національну поліцію. Вже ліквідовані обласні управління міліції і створюється Національна поліція в кожному регіоні. Ті працівники правоохоронних органів, які хочуть продовжувати служити народу України і пройдуть тестування, мають можливість перейти до Національної поліції. Але для цього треба попрацювати, продемонструвати, що ви бажаєте змінюватись і ви бажаєте разом з цими молодими людьми будувати нову українську поліцію».

А. Яценюк наголосив, що далі нова поліція має «дійти до кожного району і кожного села». Він нагадав, що в маленьких містах і селах працюватимуть українські шерифи: «Там також будуть тестування, тренінги».

Крім того, повідомив він, планується сформувати швидкісні патрулі на трасах України, які контролюватимуть дотримання правил дорожнього руху.

А. Яценюк нагадав, що уряд України в цьому році додатково виділив 140 млн грн на нові автомобілі та на додаткове фінансування поліції. Крім того, від Міністерства інфраструктури для патрульної поліції передано

95 автомобілів Hyundai Sonata.

Глава уряду звернувся до чернівчан і майбутніх поліцейських: «Будуємо разом нову країну. Будуємо разом нові Чернівці. І кожен із нас здатен і зобов'язаний прикласти до того, щоб країна стала іншою. І тоді у нас все вийде» (*Урядовий портал (<http://www.kmi.gov.ua>). – 2015. – 3.10*).

«Основна мета Російської Федерації – повернення України під сферу впливу Росії – не змінилася», – наголосив Прем'єр-міністр України А. Яценюк у Чернівцях у суботу, 3 жовтня, спілкуючись зі студентами Чернівецького національного університету ім. Ю. Федьковича.

Він підкреслив, що жодна країна у Європі «не має стільки викликів, скільки маємо ми»: «Україна воює з Російською Федерацією, яка є ядерною державою. І, на жаль, до завершення цієї війни дуже і дуже далеко. Незаконна анексія Криму, захоплення Донецька і Луганська, мінський процес, який поки що процес, а не результат, не дають великої впевненості у тому, що завтра в Україні наступить мир і російські війська відступлять, – наголосив А. Яценюк. – Вважаю, що Росія не бажає виконувати мінські угоди і робить все для того, щоб затягнути процес і викупити час. Основна мета Російської Федерації – це не Донецьк і Луганськ, а вся Україна і повернення України під сферу впливу Росії. Ця мета не змінилася» (*Урядовий портал (<http://www.kmi.gov.ua>). – 2015. – 3.10*).

***

«Російськими бойовиками де-факто встановлена блокада міжнародної гуманітарної допомоги, призначеної для мешканців окупованих територій Донецької та Луганської областей. Це – справжній гуманітарний злочин проти людей, які опинилися заручниками терористів», – заявив у четвер, 1 жовтня, Прем'єр-міністр України А. Яценюк на зустрічі з представниками міжнародних гуманітарних організацій для обговорення практичних шляхів захисту людей на загарбаних Росією територіях.

«Україна закликає міжнародне співтовариство максимально посилити спільні зусилля для відкриття шляхів доступу гуманітарної допомоги до мешканців захоплених територій», підкреслив глава українського уряду.

А. Яценюк підкреслив, що терористи зупинили надходження підтримки для людей, які її конче потребують. Цей факт є черговим доказом цинічності намірів російських злочинців: бойовиків не цікавлять люди, їхні дії підривають мир і загострюють гуманітарне становище в регіоні.

Він наголосив на необхідності спільно тиснути на Кремль, «який контролює своїх маріонеток»: «Це питання повинно стати одним з головних елементів переговорів, які незабаром відбудуться в “нормандському форматі” на найвищому рівні».

Під час бесіди з іноземними гуманітарними партнерами йшлося про нагальні практичні кроки, які мають спільно вживатися для полегшення страждань і випробувань мешканців постраждалих регіонів та переміщених

осіб.

Представниками гуманітарних організацій було відзначено дії української влади для реагування на труднощі, викликані російською агресією, а також спрощення процедур, що стосуються передачі гуманітарної допомоги. За підсумками розмови домовлено про подальші кроки й ініціативи в цій сфері (*Урядовий портал (<http://www.kmu.gov.ua>). – 2015. – 1.10*).

***

Компенсація за винайм житла для військовослужбовців буде встановлена в 1200 грн. «Очікую прийняття відповідного наказу Міністерства оборони. Кошти в бюджеті ми знайдемо», – підкреслив Прем'єр-міністр України А. Яценюк у «10 хвилинах» у неділю, 4 жовтня, відповідаючи на запитання дописувачки соцмережі Facebook.

До глави уряду звернулася жителька Кам'янця-Подільського, чоловік якої є учасником АТО, офіцером з 15-річним стажем військової служби, щодо зменшення компенсації за винайм житла військовослужбовцями. Вона зазначила, що розмір компенсації зменшився із 1200 до 600 грн. При цьому військова частина службового житла надати не має змоги.

А. Яценюк підкреслив, що на сьогодні такої компенсації потребують близько 11 тис. родин військовослужбовців. «Щойно мали розмову з міністром оборони України. Міністр оборони прийняв рішення підняти компенсацію до 1200 грн, – повідомив глава уряду. – Очікую прийняття відповідного наказу Міністерства оборони. Кошти в бюджеті ми знайдемо» (*Урядовий портал (<http://www.kmu.gov.ua>). – 2015. – 4.10*).

***

На проходження осінньо-зимового періоду уряд України накопичив близько 1,3 млрд дол., повідомив Прем'єр-міністр України А. Яценюк на нараді з головами ОДА в рамках робочої поїздки до Чернівців у суботу, 3 жовтня.

Водночас А. Яценюк наголосив на необхідності для голів ОДА забезпечити вчасний початок опалювального сезону: «Якщо не буде тепла, люди не будуть платити по рахункам. Друге, щоб ви вчасно збирали гроші. Якщо не буде грошей – газу теж не буде».

Завдання, яке поставив перед собою уряд – звільнитися від російської газової залежності. Нині, зазначив А. Яценюк, 70 % газу Україна купує з Європи. Уряд також «прибрав олігархів з газового сектору», аби мати тільки прямі контракти з європейськими компаніями.

Ще одне завдання, за словами А. Яценюка, – зменшити споживання газу. Через те, що в країні не було зроблено таких кроків 20 років тому, Україна, за словами глави уряду, втратила «два десятки мільярдів доларів». «Це правильна система. Це ніхто не робив 24 роки, і важко уявити будь-кого, хто би це зробив, якби думав про свій політичний рейтинг. Я взяв на себе політичну відповідальність за це», – сказав він.

А. Яценюк нагадав, що уряд встановив пільгову ціну на 200 куб. м газу для домогосподарств, які використовують газ для опалення. Ця ціна становить 3600 грн за 1 тис. куб. м.

Глава уряду звернувся до керівників ОДА забезпечити оформлення субсидій для громадян (*Урядовий портал (<http://www.kmu.gov.ua>)*. – 2015. – 3.10).

***

Місцеві бюджети отримали додатково 40 % доходів завдяки децентралізації. Частину цих коштів необхідно направити на ремонт шкіл і підготовку їх до зими. Про це сказав Прем'єр-міністр України А. Яценюк у «10 хвилинах» у неділю, 4 жовтня.

А. Яценюк зазначив, що кілька днів тому зустрівся з 22 директорами київських шкіл, які перемогли у відкритому конкурсі на посади: «Вони не призначені зверху, а цих людей обрали на відкритому прозорому конкурсі. Це неймовірно талановиті директори, в яких світяться очі, в яких є інша візія побудови системи середньої освіти, які дуже переживають за свою справу і які хочуть, щоби система середньої освіти в країні стала основою для інтелектуальної, розвиненої і сильної української нації».

Зустріч, зазначив він, проходила в київській школі № 148: «Вікна в школі – 50-річної давнини. Вони так і не поміняні. Спортивний зал, м'яко кажучи, бажає кращого. Інвентар і облаштування школи – далекі від високих стандартів. Директор школи, якого щойно обрали на конкурсі, хоче, знає і може змінити школу і дати цим дітям найкраще навчання, яке тільки можливо. Так само і вчителі. Але цим людям треба допомогти в першу чергу з боку місцевої влади».

Він звернувся до представників місцевої влади: «У місцевих бюджетах накопичені у кого десятки мільйонів, а в кого і сотні мільйонів коштів. Візьміть ті гроші, які ви отримали як додаткові доходи від децентралізації у вигляді 40 % надходжень, і потратьте на наших дітей» (*Урядовий портал (<http://www.kmu.gov.ua>)*. – 2015. – 4.10).

***

Прем'єр-міністр України А. Яценюк звернувся до педагогів надавати свої пропозиції до законопроекту про освіту. Про це він сказав у «10 хвилинах» 4 жовтня.

«Прошу свої пропозиції надсилати персонально міністру і персонально голові комітету», – сказав глава уряду.

Він підкреслив, що в рамках реформування середньої освіти вже напрацьовано ряд пунктів, які будуть відображені в новому законі. «Треба переходити на обрання директорів шкіл на відкритих конкурсах по всій Україні. Це вже зроблено в Києві, зараз проходить експеримент в Чернівцях. Ми це розповсюджуємо на всю Україну», – підкреслив глава уряду.

Крім того, потрібно запровадити систему стимулів для вчителів: «Чим краще ти навчаєш дітей, чим кращі в тебе результати, тим вища в тебе

заробітна платня. І це може стати частиною контракту між вчителем і школою.

Школа потребує більшої автономії. Менше тиску з боку органів влади і більше можливості для директора і для педагогічного колективу підбирати собі як тих людей, з ким вони хочуть працювати, так і мати можливість витратити власні кошти на ті потреби, які вони вважають першочерговими».

А. Яценюк також наголосив на необхідності в наступному році розширювати програму інформатизації шкіл (*Урядовий портал* (<http://www.kmu.gov.ua>). – 2015. – 4.10).

***

«Завдання і центральної, і місцевої влади – спростити сервіси для громадян. Центри надання адміністративних послуг – це саме те, що наближає громадянина до державної послуги і спрощує отримання цих послуг для кожного українця», – наголосив Прем'єр-міністр України А. Яценюк під час відкриття ЦНАП Чернівецької міської ради 3 жовтня.

Він підкреслив, що такі центри вже працюють, крім Чернівців, ще у Вінниці та інших містах.

Робота ЦНАПів, зазначив він, дає можливість громадянам, зокрема, не стояти в чергах, уникнути хабарництва, адже в центрах працює електронна система: «Не треба витратити не просто години, – дні й місяці на те, щоб отримати якусь довідку чи зареєструвати ту чи іншу власність».

А. Яценюк також зазначив, що центри працюють за принципом екстериторіальності – громадянин може отримати ту чи іншу адмінпослугу в будь-якому місті, незалежно від місця його проживання. «Ці послуги з міста ми можемо передавати ще нижче. Територіальна громада об'єдналася, і вона зразу отримує право надання адміністративних послуг. І ті гроші, які раніше залишалися в Києві, потім перейшли, наприклад, в Чернівці, можуть перейти безпосередньо до цієї територіальної громади», – підкреслив він.

А. Яценюк нагадав, що завдяки проведеному урядом першому етапу бюджетної децентралізації доходи місцевих громад зросли в середньому до 40 %. За його словами, після того як функції з реєстрації були передані з Києва на місця, доходи, які раніше йшли в центральний бюджет, вже підуть у бюджет міста: «На 2016 р. доходи міст зростуть ще мінімум на 50 млн. Їх можна витратити на лікарні, школи, відбудову міста та соціальні потреби».

Уже сьогодні, підкреслив глава уряду, завдяки децентралізації перевиконання бюджету по Чернівцям – «плюс» 80 млн грн: «Це – реальні гроші, які знаходяться на рахунку в місті».

А. Яценюк наголосив на необхідності ухвалити в парламенті в другому читанні чотири законопроекти, які дадуть змогу передати на місця додаткові функції, зокрема функції Державної архітектурно-будівельної інспекції, інших органів державної влади, видачі паспортів і в майбутньому ідентифікаційних карток. Глава уряду висловив сподівання, що ці проекти законів будуть ухвалені наступного тижня. «Усе залежить від волі і бажання місцевої влади. Ми все віддали. Завдання місцевої влади – брати ті

повноваження, які віддав Київ, і надавати послуги для своїх громадян», – сказав глава уряду (*Урядовий портал* (<http://www.kmu.gov.ua>). – 2015. – 3.10).

***

«Електронні сервіси – це боротьба з бюрократією і корупцією. Це найкращий шлях донести послугу до громадянина якомога швидше і якомога дешевше», – наголосив Прем'єр-міністр України А. Яценюк на презентації нового сервісу Мін'юсту в рамках робочої поїздки до Чернівців у суботу, 3 жовтня.

«Те, що зроблено Міністерством юстиції України за останніх півтора року в частині реальної боротьби з корупцією, дебіюрократизації і дерегуляції, заслуговує на повагу і з боку іноземних експертів, і громадян країни, які нарешті отримали можливість не витратити десятки днів, не платити хабарі, а просто через електронну систему по спрощеній моделі зайти і отримати будь-яку довідку чи відомості про реєстрацію», – зазначив він.

А. Яценюк підкреслив, що уряд тримає це питання на постійному контролі. Він нагадав, що минулого тижня чотири голови Чернівецької, Запорізької, Хмельницької та Рівненської ОДА отримали догани та ще майже 10 отримали попередження за зволікання з підключенням до електронних сервісів.

Глава уряду повідомив, що сьогодні проведе розмову з цього питання з керівником Чернівецької ОДА: «Я перший зацікавлений в тому, щоб догани з цих керівників адміністрацій були зняті. Чим швидше вони підключаються до електронних сервісів, тим швидше громадяни Буковини, Запоріжжя, Хмельниччини, Рівного і інших областей, де йдуть певні процедурні зволікання з підключеннями, отримають доступ до цього сервісу.

Для нас це вкрай важливо. Тому що це – відсутність корупції, відсутність черг і зволікання часу, це дешево для громадян країни, швидко. І через передачу цих функцій на місця місцеві бюджети отримають додаткові кошти – це ще одне джерело доходів для місцевих бюджетів» (*Урядовий портал* (<http://www.kmu.gov.ua>). – 2015. – 3.10).

***

1 жовтня Прем'єр-міністр А. Яценюк прийняв парламентського віце-міністра економіки, торгівлі та промисловості Японії Ш. Іваї.

Ш. Іваї підтвердив налаштованість уряду Японії поглиблювати взаємодію з Україною, передусім у галузі енергетики та щодо впровадження відповідних інноваційних технологій. Він презентував План енергетичної політики для України, розроблений за сприяння японських експертів.

Учасники зустрічі обговорили українсько-японські проекти в енергетичній сфері, а також перспективи взаємодії у справах післяаварійного реагування на надзвичайні ситуації на атомних електростанціях (*Урядовий портал* (<http://www.kmu.gov.ua>). – 2015. – 1.10).

***

Мінінфраструктури використає понад 50 млн євро кредиту від Німеччини на відновлення транспортної інфраструктури на Сході України. Про це йшлося 2 жовтня під час зустрічі в міністерстві, у якій узяли участь заступник міністра інфраструктури М. Снітко, а також представники Федерального міністерства транспорту і цифрової інфраструктури Німеччини та Посольства Німеччини в Україні.

Надання урядом Німеччини кредитних коштів на відновлення інфраструктури на Донбасі передбачене міжурядовим Меморандумом про взаєморозуміння. У планах Мінінфраструктури – придбання двох пересувних тягових підстанцій, необхідних для відновлення залізничної інфраструктури на підконтрольних українській владі територіях у східному регіоні країни. Відновлення залізничних шляхів дасть змогу відвести з регіону рухомий склад і вивезти звідти вантажі, зокрема вугілля, необхідне для підготовки до зими українських електростанцій.

Крім того, українська сторона запропонувала використати частину коштів на відновлення й модернізацію тепловозної тяги серії 2TE116. Саме її планується використовувати для вивезення вантажів з тимчасово окупованого Донбасу. Учасники заходу домовилися про розробку та передачу німецькій стороні детальної калькуляції ремонтних робіт. Вони також погодилися в тому, що контроль за використанням коштів мають здійснювати обидві сторони.

Обговорили під час зустрічі й довгострокову перспективу співпраці з німецьким урядом. Зокрема, йшлося про інфраструктурні проекти з терміном окупності до трьох років.

Нагадаємо, у квітні 2015 р. уряди Німеччини та України підписали Меморандум про взаєморозуміння та надання нецільового кредиту в сумі 500 млн євро. Кошти планується направити на відбудову та модернізацію східної частини України, у тому числі нове будівництво, реконструкцію, капітальний ремонт і модернізацію об'єктів інфраструктури будь-якої форми власності (*Урядовий портал (<http://www.kmu.gov.ua>). – 2015. – 2.10*).

***

5 жовтня в Українському національному інформаційному агентстві «Укрінформ» відбулася прес-конференція на тему: «Повернення Міністерству оборони України фондів і земель, які перебували у незаконному володінні».

У заході взяв участь т. в. о. директора департаменту економічної діяльності Міністерства оборони України К. Клименко, генеральний директор концерну «Військторгсервіс» А. Здрі та інші посадові особи.

Як повідомили учасники заходу, протягом 2015 р. Міністерство оборони України проводить масштабну роботу з повернення фондів, об'єктів нерухомості та незаконно відчужених земель Міноборони. Найбільше проблемних активів належать концерну «Військторгсервіс».

«На виконання доручення міністра оборони України концерном «Військторгсервіс» у тісній взаємодії з прокуратурою та Фондом державного майна ведеться робота щодо повернення об'єктів із незаконного володіння. На балансі концерну перебуває 161 об'єкт, який знаходився у незаконному володінні та користуванні. До незаконно відчуженого майна входять найпривабливіші з комерційної точки зору об'єкти: банно-пральні комплекси, ательє, великі магазини та склади», – розповів генеральний директор концерну «Військторгсервіс» А. Здір.

Він зазначив, що незаконне відчуження об'єктів здійснювалося в період руйнації Збройних сил України з 2006 по 2013 р.

«Наразі ми працюємо над поверненням незаконно відчужених об'єктів та визнанням недійсними договорів оренди та спільної діяльності. За 2014–2015 рр. нам вдалося повернути 13 незаконно відчужених об'єктів на загальну суму 6 млн грн, а також 88 об'єктів, незаконно переданих в оренду та спільну діяльність», – повідомив А. Здір.

Досі невирішеними залишаються питання щодо повернення у володіння Міноборони 11 об'єктів у Старокостянтинівці та комплексу приміщень у Києві.

За словами т. в. о. директора департаменту економічної діяльності Міністерства оборони України К. Клименка, в оборонному відомстві триває наполеглива робота щодо повернення майна, яке протягом останніх років було втрачено, відчужено або передано в спільну діяльність чи довгострокову оренду на умовах, що істотно погіршують становище майна та доходи, які можуть бути використані для покращення забезпечення бійців.

«Міністерство оборони України веде системну роботу у правовому полі, щоб через судові інстанції визнати ці договори оренди недійсними, – повідомив К. Клименко. – Ми й надалі здійснюватимемо рішучі дії з повернення державних активів і закликаємо правоохоронні органи до активної підтримки та взаємодії» (*Урядовий портал (<http://www.kmu.gov.ua>). – 2015. – 5.10*).

***

Станом на 2 жовтня в рамках акції «Підтримай українську армію» на рахунки Міністерства оборони України як допомоги Збройним силам України від юридичних і фізичних осіб надійшло понад 159 млн 691 тис. грн. З них у 2015 р. надійшло понад 6 млн 409 тис. грн.

Із загальної суми 144,983 млн грн – грошові перекази на матеріально-технічне, решта – на медичне забезпечення Збройних сил України.

За допомогою дзвінків на єдиний мобільний номер «565» на підтримку української армії перераховано 1 млн 151,5 тис. грн (усі на матеріально-технічне забезпечення ЗС України).

З початку 2015 р. іноземної валюти в гривневому еквіваленті всього продано 871,5 тис. грн.

Міністерство оборони, Збройні сили України висловлюють щиру вдячність усім небайдужим громадянам, які долучилися до благодійної акції

«Підтримай українську армію» та продовжують надавати допомогу вітчизняним Збройним силам з метою підвищення їхньої боєготовності та зміцнення обороноздатності держави (Урядовий портал (<http://www.kmu.gov.ua>). – 2015. – 2.10).

***

Мінінфраструктури та Мінприроди ініціюють зміни до законодавства, що врегулюють порядок радіологічного та екологічного контролю. Таке рішення прийнято за результатами робочої поїздки заступника міністра інфраструктури України Ю. Васькова та заступника міністра екології та природних ресурсів, керівника апарату С. Коломієць до Іллічівського та Одеського морських портів.

Під час візиту представники міністерств стали свідками процедур екологічного та радіологічного контролю суден і вантажів, поспілкувалися з капітаном судна, агентом та фахівцями морського порту. Зокрема, обговорювали те, що чинним законодавством не врегульовано порядок визначення фактичного погіршення якості води в акваторії морського порту. Не регламентований законодавчо й порядок взяття проб ізольованих баластних вод та проведення їх аналізу. Тому представники відомств домовилися про розробку і внесення на розгляд уряду проекту постанови щодо порівняння вод при контролі забруднення не з чинними нормативами гранично допустимої концентрації, що значно застаріли, а з фоновими показниками, а також Порядку взяття проб ізольованих баластних вод і проведення їх аналізу.

Крім того, планується ініціювати внесення змін до Постанови Кабінету Міністрів України № 198 від 20.03.1995 р. «Про здійснення екологічного контролю в пунктах пропуску через державний кордон», а також до Правил охорони внутрішніх морських вод і територіального моря України від забруднення та засмічення, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 29.02.1996 р. № 269. Зокрема, ішлося про проведення екологічного контролю суден виключно в разі, якщо із судна викидаються видимі плавучі частки або спостерігаються видимі сліди нафти чи нафтовмісних або інших забруднюючих речовин у районі скиду, що призводить до фактичного погіршення якості води у відношенні до фонових показників у районі водокористування.

Було вирішено також найближчим часом ініціювати внесення змін до урядової Постанови № 1031 від 05.10.2011 р. «Деякі питання здійснення державного контролю товарів, що переміщуються через митний кордон України», Типової технологічної схеми пропуску через державний кордон осіб, автомобільних, водних, залізничних та повітряних транспортних засобів перевізників і товарів, що переміщуються ними, затвердженої урядовою постановою № 451 від 21.05.2012 р.

Під час візиту до Іллічівського морського порту Ю. Васьков і С. Коломієць оглянули автоматизовані системи дозиметричного контролю «Янтар», що функціонують на території порту, та дійшли висновку, що ці

системи здатні забезпечити в повному обсязі контроль експортних, імпорتنих і транзитних вантажів. За результатами огляду прийнято рішення проводити радіологічний контроль вантажів лише в разі встановлення перевищення природного радіаційного фону комплексами автоматизованого контролю за переміщенням радіоактивних і ядерних матеріалів.

Міжвідомча делегація також вирішила скасувати радіологічний контроль суден, який суперечить світовій практиці роботі морських гаваней.

Довідково. Міністерство інфраструктури України запроваджує комплексну реформу галузі морського транспорту. Одне з ключових завдань відомства – залучення інвестицій у портову галузь. Для цього у відомстві склали перелік інвестпроектів у морських портах, який уже продемонстровано потенційним інвесторам в Україні, США і ЄС.

У червні підписано меморандуми про намір французької The Soufflet Group інвестувати в Іллічівський порт, у серпні – з «АрселорМіттал Кривий Ріг» і Cargill. Серед інших завдань міністерства – підвищення конкурентоспроможності та покращення умов ведення бізнесу в портах, а також мінімізація корупції. Для досягнення цих цілей у відомстві розробили ряд заходів з дерегуляції в портах, що вступили в силу 8 вересня. Серед запроваджуваних ініціатив – скорочення кількості процедур у портах та задіяних контролюючих органів, запровадження електронного документообігу та автоматизованого радіологічного контролю, скасування обов'язкового контролю ізольованого баласту. З метою залучення транзитних вантажопотоків міністерство ініціювало експеримент зі зниження портових зборів на 50 % для транзитних вантажів. Відповідний проект наказу проходить погодження з центральними органами влади (*Урядовий портал (<http://www.kmu.gov.ua>).* – 2015. – 2.10).

***

Фахівці Мінрегіону спільно з експертами Мінприроди розглянули проекти нормативно-правових актів з методології складання планів щодо якості атмосферного повітря для зон і агломерацій, де рівень забруднення перевищує граничну/цільову величину, та Порядку проведення моніторингу стану навколишнього природного середовища підприємствами, установами й організаціями, діяльність яких призводить або може призвести до погіршення його стану та розроблення стандартів у сфері якості атмосферного повітря, з метою адаптації законодавства до вимог директив Європейського парламенту та Ради.

Відповідна зустріч відбулася 1 жовтня в Міністерстві екології та природних ресурсів.

За результатами засідання міжвідомчої робочої групи з питань імплементації положень директив Європейського парламенту та Ради «Про якість атмосферного повітря та чисте повітря для Європи» та «Про миш'як, кадмій, ртуть, нікель і поліциклічні ароматичні вуглеводні в атмосферному повітрі» було прийнято рішення повернути вищезазначені документи на

доопрацювання.

Під час засідання робоча група також обговорила результати аналізу відповідності існуючої в Україні мережі спостережень за забрудненням атмосферного повітря і визначила її сучасний стан таким, що частково відповідає вимогам Директиви «Про якість атмосферного повітря та чисте повітря для Європи».

Нагадаємо, Мінрегіон бере участь в імплементації директив відповідно до Плану заходів з імплементації Угоди про асоціацію між Україною, з одного боку, і Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншого боку, на 2014–2017 рр. (*Урядовий портал (<http://www.kmu.gov.ua>). – 2015. – 2.10*).

ПОЛІТИКА

Заместитель главы Администрации Президента Украины К. Елисеев анонсировал встречу министров иностранных дел «нормандского формата» (Украина, Германия, Франция, Россия) в ноябре (<http://korrespondent.net/ukraine/politics/3572251-v-noiabre-sostoitsia-vstrecha-hlav-my-d-normandskoi-chetverky>).

«Достигнута договоренность, что в ноябре встретятся министры иностранных дел в “нормандском формате”», – сказал он, уточнив, что стороны обсудят ход реализации минских соглашений (*Корреспондент.net (<http://korrespondent.net>). – 2015. – 5.10*).

***

Во вторник, 6 октября, в Минске состоится обсуждение вопроса о местных выборах на Донбассе. Об этом сообщил замглавы Администрации Президента Украины К. Елисеев (<http://korrespondent.net/ukraine/3572227-zavtra-v-mynske-obsudiat-vybory-v-ldnr>).

Как уточнил представитель администрации, дискуссия будет происходить в рамках переговоров трехсторонней контактной группы (*Корреспондент.net (<http://korrespondent.net>). – 2015. – 5.10*).

***

Министр иностранных дел РФ С. Лавров убежден, что встреча лидеров «нормандской четверки» в Париже устранила имевшиеся у ее участников недопонимания касательно минских соглашений. Об этом сообщает ТАСС.

«Убеждены, что разговор устранил для всех участников какие-либо непонимания того, о чем идет речь (несмотря на то, кто что заявил потом своей прессе), что необходимо во всей полноте выполнять», – заявил министр (<http://korrespondent.net/world/worldabus/3572147-lavrov-v-paryzhe-ustranyly-nedoponymaniya-po-mynsku-2>).

В то же время, по словам С. Лаврова, Москва ждет реакции со стороны самопровозглашенных ЛНР/ДНР относительно возможности проведения местных выборов в новые сроки, оговоренные в Париже.

По словам главы МИД РФ, возможность переноса «Минска-2» – это вторичная вещь, главное – существо того, что нужно сделать. «Помимо сроков местных выборов ключевое значение имеет обеспечение особого статуса Донбасса, причем в тех самых параметрах, согласованных на бумаге, от них невозможно никуда уйти», – уточнил С. Лавров.

Он также добавил, что по причине отсутствия на переговорах представителей самопровозглашенных ЛНР/ДНР президент России В. Путин обещал по каналам передать их руководству подход «четверки» по местным выборам. «Президент РФ поручил обговорить возможность проведения выборов в новые сроки с представителями республик. Сейчас ожидаем реакции», – пояснил руководитель российского МИД (*Корреспондент.net* (<http://korrespondent.net>). – 2015. – 5.10).

***

В самопровозглашенной ЛНР начался процесс регистрации самовыдвиженцев и представителей от общественных организаций на участие в местных выборах. Об этом сообщает «РИА Новости» со ссылкой на «председателя центризбиркома» С. Козьякова (<http://korrespondent.net/ukraine/3572254-v-lnr-nachaly-rehystratsyui-dlia-uchastyia-v-vyborakh>).

«Вчера в 18:00 комиссия прекратила прием документов. Начинается регистрация. Подали документы по 14 выдвиженцев от “Мира Луганщины” и Луганского экономического союза, и от самовыдвиженцев на регистрацию пройдет 23 человека», – сообщил он. По его словам, регистрация претендентов на участие в выборах будет проходить до 10 октября включительно (*Корреспондент.net* (<http://korrespondent.net>). – 2015. – 5.10).

***

В самопровозглашенных ДНР/ЛНР не исключают переноса даты «местных» выборов, если в избирательное законодательство Украины будут внесены соответствующие поправки. Об этом сообщил источник в подгруппе по политическим вопросам контактной группы по Донбассу.

«Подготовлен проект решения. Перенос дат выборов как у нас, так и в ЛНР не исключен», – сказал источник. Он пояснил, что действующие нормы украинского законодательства блокируют участие представителей «республик» в избирательном процессе (<http://korrespondent.net/ukraine/3572043-v-lnr-y-dnr-podhotovyly-proekt-reshenyia-o-perenose-vyborov-smu>).

«Прежде чем переносить даты выборов, необходимо решить две основные проблемы с украинским законодательством, внести соответствующие изменения, которые сделают этот перенос возможным. В первую очередь необходима амнистия для участников событий в Донбассе.

Кроме того, действующее украинское законодательство предполагает даже при проведении выборов по мажоритарной системе выдвижение кандидатов лишь от тех субъектов избирательного процесса, которые официально зарегистрированы в Украине. Данная норма блокирует участие в местных выборах для выдвижения кандидатов общественных объединений, действующих в Донецке и Луганске», – сказал источник (*Корреспондент.net* (<http://korrespondent.net>). – 2015. – 5.10).

***

В зоне проведения антитеррористической операции начался процесс отвода техники и вооружения калибром менее 100 мм, сообщил пресс-центр АТО на своей странице в Facebook вечером 3 октября.

«Двухсуточная тишина позволила начать двусторонний процесс отвода техники и вооружения калибром менее 100 мм от линии разграничения», – говорится в сообщении.

На протяжении субботы на Донбассе с полуночи до 19:00 незаконные вооруженные формирования полностью соблюдали режим прекращения огня.

Штаб АТО отмечает, что отвод техники и вооружения будет происходить в течение 41 суток и будет проходить в несколько этапов. На 3 октября силы АТО составляют и согласовывают с представителями специальной мониторинговой миссии ОБСЕ списки вооружения, которое должно быть отведено от линии соприкосновения на расстояние не менее 15 км (*Четверта Влада* (<http://4vlada.net>). – 2015. – 3.10).

***

Европейский Союз выделил Украине финансовую помощь в сумме 3,5 млн евро для проведения местных выборов.

Эти деньги предоставлены различными местным и международным организациям, сообщает Русская служба Би-Би-Си.

Финансовая помощь будет направлена на наблюдение за выборами, тренинги, привлечение гражданского общества к реформе избирательного законодательства, организацию предвыборных дебатов, а также создание онлайн-карты, на которой будут обозначены возможные нарушения в ходе выборов.

«Европейский Союз всячески поддерживает Украину в это время, предоставляя в том числе и финансовую помощь проектам, направленным на обеспечение честных, прозрачных и открытых выборов согласно общепринятым демократическим стандартам», – говорится в сообщении пресс-службы представительства ЕС в Украине (*Четверта Влада* (<http://4vlada.net>). – 2015. – 2.10).

***

Киевляне будут выбирать мэра из 29 кандидатов.

Киевская городская территориальная избирательная комиссия зарегистрировала всего 29 кандидатов на должность киевского городского головы.

Как известно, 1 октября завершилась регистрация кандидатов в депутаты местных советов и на должность сельских, поселковых, городских голов.

Среди кандидатов в мэры Киева – действующий киевский городской голова В. Кличко, экс-мэр А. Омельченко, экс-заместитель Днепропетровской областной государственной администрации Г. Корбан, внефракционный народный депутат Б. Береза, ресторатор С. Гусовский (от партии «Самопоміч») (*Четверта Влада (<http://4vlada.net>)*. – 2015. – 2.10).

***

Одесская городская избирательная комиссия зарегистрировала 42 кандидата на пост одесского городского головы.

Соответствующие протоколы горизбиркома опубликованы на сайте Одесского горсовета.

Среди наиболее известных кандидатов на этот пост: действующий мэр Одессы Г. Труханов, экс-мэр Одессы Э. Гурвиц, народный депутат С. Кивалов, советник главы Одесской обл администрации А. Боровик.

Также за кресло мэра Одессы хотят побороться Д. Вейдер, экс-заместитель главы Одесской обл администрации Д. Волошенков, экс-нардеп от ВО «Свобода» П. Кириленко, экс-нардеп С. Фабрикант и другие кандидаты.

Как сообщалось, во вторник, 29 сентября, Киевский теризбирком зарегистрировал кандидатом в мэры столицы Д. Вейдера, выдвинутого политической партией «Блок Дарта Вейдера». В четверг, 1 октября, Д. Вейдер был кандидатом от партии «Блок Дарта Вейдера» на выборах городского головы Харькова (*Четверта Влада (<http://4vlada.net>)*. – 2015. – 2.10).

***

В выборах Харьковского городского головы будут участвовать 11 кандидатов. Об этом сообщает Status Quo, ссылаясь на члена городской избирательной комиссии Н. Черничкина (*Четверта Влада (<http://4vlada.net>)*. – 2015. – 2.10).

***

Днепропетровская городская избирательная комиссия зарегистрировала на пост городского головы Днепропетровска 25 человек, в том числе пять женщин и трех народных депутатов, говорится на официальном сайте теризбиркома.

Согласно опубликованным данным, самому младшему кандидату в мэры Днепропетровска – студенту Приднепровской академии строительства и архитектуры В. Швецу – 20 лет, самому старшему претенденту – ведущему

экономисту ГП «Днепрооптбакалея» Л. Силич – 64 года.

Среди кандидатов также присутствуют народные депутаты М. Курячий из фракции «Блок Петра Попрошено», А. Вилкул из фракции «Оппозиционный блок» и внефракционный Б. Филатов (представляет «Украинское объединение патриотов “Укроп”»).

Средний возраст кандидатов около 40 лет. Трое из кандидатов уже баллотировались ранее на пост городского головы. Среди претендентов на кресло мера Днепропетровска пять человек с иногородней регистрацией, а также представитель батальона «Торнадо» ГУ МВД в Луганской области и два однофамильца Вилкулы.

Днепропетровская городская избирательная комиссия зарегистрировала кандидатов в депутаты Днепропетровского городского совета от семи политических партий: «Громадська сила», партии «Украинское объединение патриотов “Укроп”», ВО «Батьківщина», «Оппозиционный блок», «Блок Петра Порошенко “Солидарность”», «Родная страна» и «Самопоміч».

Как сообщалось, Днепропетровский горизбирком отказал в регистрации кандидатом в мэры экс-нардепу социалисту И. Ступаку и политической партии «Відродження» в выдвижении кандидатов в Днепропетровский горсовет (*Четверта Влада (<http://4vlada.net>). – 2015. – 2.10*).

***

5 октября Г. Кернесу официально предъявили обвинение.

Во время заседания в Киевском районном суде Полтавы в деле Г. Кернеса и двух его охранников В. Блинникова и Е. Смыцкого после рассмотрения ходатайств участники перешли к рассмотрению дела по существу (<http://korrespondent.net/city/kharkov/3572202-kernesu-ofytsyalno-prediavyly-obvynenyu>).

Прокурор А. Ганилов зачитал обвинительный акт в полном объеме.

Г. Кернесу и его охранникам официально предъявлено обвинение по трем статьям: ч. 2 ст. 146 УК (пытки) – наказывается ограничением или лишением свободы на срок до пяти лет; ч. 2 ст. 127 УК (незаконное лишение свободы или похищение человека) – наказывается лишением свободы на срок от пяти до десяти лет; ч. 1 ст. 129 (угроза убийством) – наказывается арестом на срок до шести месяцев или ограничением свободы на срок до двух лет (*Корреспондент.net (<http://korrespondent.net>). – 2015. – 5.10*).

***

Арестован еще один «свободовец».

Печерский районный суд Киева арестовал заместителя председателя Одесской областной организации ВО «Свобода», бойца батальона «Січ» А. Станкова. Как сообщается на странице партии в Facebook, А. Станков арестован до 3 декабря с правом залога в 415 тыс. грн.

В партии отметили, что на «свободовца» уже надели наручники и повели в камеру. Его подозревают в организации массовых беспорядков около Верховной Рады 31 августа (*Корреспондент.net*

(<http://korrespondent.net/ukraine/3572163-boinia-pod-radoi-arestovan-eschedyn-svobodovets>). – 2015. – 5.10).

***

Із 17 по 27 вересня 2015 р. Київський міжнародний інститут соціології на замовлення клієнта провів всеукраїнське опитування громадської думки. Методом особистого інтерв'ю опитано 2041 респондент, які мешкають у 110 населених пунктах усіх регіонів України (крім Криму) за чотирьохступеневою стохастичною вибіркою з квотним відбором на останньому ступені, що репрезентативна для населення України віком від 18 років.

У Луганській і Донецькій областях опитування проводилося тільки на території, що контролюється українською владою.

Статистична похибка вибірки (з імовірністю 0,95 і за дизайн-ефекту 1,5) не перевищує: 3,3 % для показників близьких до 50 %, 2,8 % – для показників близьких до 25 %, 2,0 % – для показників близьких до 10 %, 1,4 % – для показників близьких до 5 %. За результатами опитування:

- Блок Петра Порошенка і ВО «Батьківщина» є лідерами за партійним рейтингом на виборах до Верховної Ради та до місцевих органів влади, далі йдуть «Самопоміч» та Опозиційний блок.

- Після виборів 2014 р. найбільше знизився рейтинг «Народного фронту». Блок Петра Порошенка і «Самопоміч» спочатку демонстрували зростання, але згодом деяке зниження і повернення до рівня виборів 2014 р. Рейтинг ВО «Батьківщина» знизився порівняно з липнем 2015 р., але є істотно вищим порівняно з виборами 2014 р.

- П. Порошенко є лідером у президентському рейтингу (25 %), друге місце посідає Ю. Тимошенко (20 %), інші кандидати мають менше 9 %.

- Більшість жителів негативно оцінюють діяльність П. Порошенка на посаді Президента й А. Яценюка на посаді Прем'єр-міністра.

- Більшість жителів вважають, що вирішувати конфлікт на Сході України потрібно шляхом мирних переговорів. Водночас більшість населення не вірить у мінські домовленості, не вважають, що вони виконуються і вважають, що «керівництво Росії не буде сприяти повному виконанню мінських домовленостей» *(Главком* (<http://glavcom.ua/articles/33492.html>). – 2015. – 5.10).

***

Якби вибори до Верховної Ради України відбувалися наприкінці вересня, то, за результатами всеукраїнського опитування громадської думки, проведеного з 17 по 27 вересня 2015 р. Київським міжнародним інститутом соціології, з усіх громадян України віком від 18 років:

- 11,6 % проголосували б за партію «Блок Петра Порошенка».
- 11 % – за Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина».
- 7,5 % – за партію «Самопоміч».
- 6,4 % – за партію «Опозиційний блок».

- 4,3 % – за Радикальну партію О. Ляшка.
- 3,8 % – за партію «Правий сектор».
- 2,3 % – за партію «Громадянська позиція».
- 1,9 % – за Всеукраїнське об'єднання «Свобода».
- 1,5 % – за партію «Ліва опозиція».
- 1,3 % – за партію «Партія простих людей».
- 1,3 % – за партію «Укроп».
- 1,2 % – за партію «Сильна Україна».
- 0,9 % – за партію «Відродження».
- 0,7 % – за партію «Рішучі громадяни».
- 0,7 % – за партію «Народний фронт».
- 0,5 % – за партію «Народний контроль».
- За інші партії – загалом 1,3 %.
- 2,1 % – викреслили б усі партії, попсували б бюлетень.
- 14,2 % – вирішили не брати участі в голосуванні.
- 25,3 % – не визначилися, за кого голосувати.

Таким чином, якби ті, хто не визначився за кого голосувати, як звичайно, не прийшли б на вибори, участь у голосуванні взяли б близько 58 % усіх виборців і подані голоси розподілилися б таким чином (власне, саме ці показники найближчі до можливих результатів виборів, якби вони проводилися наприкінці вересня):

- **19,9 % проголосували б за партію «Блок Петра Порошенка».**
- **18,8 % – за Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина».**
- **12,8 % – за партію «Самопоміч».**
- **11,0 % – за партію «Опозиційний блок».**
- **7,4 % – за Радикальну партію О. Ляшка.**
- **6,4 % – за партію «Правий сектор».**
- 4,0 % – за партію «Громадянська позиція».
- 3,2 % – за Всеукраїнське об'єднання «Свобода».
- 2,6 % – за партію «Ліва опозиція».
- 2,3 % – за партію «Партія простих людей».
- 2,2 % – за партію «Укроп».
- 2,0 % – за партію «Сильна Україна».
- 1,5 % – за партію «Відродження».
- 1,3 % – за партію «Рішучі громадяни».
- 1,3 % – за партію «Народний фронт».
- 0,9 % – за партію «Народний контроль».
- За інші партії – загалом 2,3 % **(Главром**

(<http://glavcom.ua/articles/33492.html>). – 2015. – 5.10).

***

Якби вибори Президента України відбувалися наприкінці вересня, то, за результатами всеукраїнського опитування громадської думки, проведеного з 17 по 27 вересня 2015 р. Київським міжнародним інститутом соціології, з усіх громадян України віком від 18 років:

- 13,7 % проголосували б за П. Порошенка.
- 11,1 % – за Ю. Тимошенко.
- 4,8 % – за Ю. Бойка.
- 4,7 % – за А. Садового.
- 4,4 % – за А. Гриценка.
- 4,3 % – за Д. Яроша.
- 4,2 % – за Олега Ляшка.
- 1,3 % – за Б. Березу.
- 1,3 % – за О. Тягнибока.
- 1,1 % – за С. Капліна.
- За інших кандидатів – загалом 3,4 %.
- 4,2 % – викреслили б усіх кандидатів, попсували б бюлетень.
- 14,4 % – вирішили не брати участі в голосуванні.
- 27,3 % – не визначилися, за кого голосувати.

Таким чином, якби ті, хто не визначився за кого голосувати, як звичайно, не прийшли б на вибори, участь у голосуванні взяли б близько 53 % усіх виборців і подані голоси розподілилися б таким чином:

- 25,3 % проголосували б за П. Порошенка.
- 20,5 % – за Ю. Тимошенко.
- 8,8 % – за Ю. Бойка.
- 8,6 % – за А. Садового.
- 8,1 % – за А. Гриценка.
- 7,9 % – за Д. Яроша.
- 7,7 % – за О. Ляшка.
- 2,4 % – за Б. Березу.
- 2,4 % – за О. Тягнибока.
- 2,0 % – за С. Капліна.
- За інших кандидатів – загалом 6,3 % (Главком

(<http://glavcom.ua/articles/33492.html>). – 2015. – 5.10).

***

За результатами всеукраїнського опитування громадської думки, проведеного з 17 по 27 вересня 2015 р. Київським міжнародним інститутом соціології, серед усіх громадян віком від 18 років 58,6 % негативно оцінили роботу Президента П. Порошенка, позитивно оцінили – 27,2 %. При цьому негативно оцінили роботу Прем'єр-міністра А. Яценюка 71,3 %, позитивно – 17,3 %.

Думки населення з приводу шляхів вирішення конфлікту на Сході України та мінських домовленостей:

- На запитання «Який варіант виходу з нинішнього воєнного конфлікту на Донбасі Ви вважаєте найбільш прийнятним?» 78,0 % респондентів відповіли, що «продовження переговорів і мирне врегулювання». Варіант «Активізація воєнних дій і війна до визволення Донбасу» обрали 12,6 % респондентів. Ще 9,5 % респондентів не змогли відповісти на запитання.

- Респондентам, які обрали варіант «мирне врегулювання», ставилося

додаткове запитання «На Вашу думку, який формат переговорів був би найбільш ефективним для мирного врегулювання конфлікту на Донбасі?». Відповіді респондентів на це запитання розподілилися таким чином:

– Продовження мінських переговорів у нинішньому «нормандському форматі» – за участі України, Росії, Німеччини, Франції – 19,5 %.

– Необхідно почати нові переговори в новому форматі із залученням керівників США, Європейського Союзу, окремих держав ЄС (Німеччина, Франція, Польща), Росії – 33,6 %.

– Необхідно почати безпосередні переговори між керівниками України й Росії без інших міжнародних учасників – 20,8 %.

– Необхідно почати безпосередні переговори між керівниками України та ДНР/ЛНР без інших міжнародних учасників – 11,7 %.

– Інше – 1 %.

– Не визначилися зі своїм варіантом – 13,4 %.

• На запитання «Ви вірите чи не вірите, що виконання мінських домовленостей дозволить встановити мир на Донбасі» 26,9 % респондентів відповіли, що вірять. Не вірять – 60,7 %. Ще 12,3 % не визначилися зі своєю думкою.

• На запитання «На Вашу думку, зараз мінські домовленості...» відповіді респондентів розподілилися таким чином:

– Повністю або практично повністю виконуються – 0,7 %.

– В основному виконуються, але не повністю – 20 %.

– В основному не виконуються, але є деякі позитивні зрушення – 42,1 %.

– Зовсім не виконуються – 28,8 %.

– Не визначилися зі своєю думкою – 8,3%.

– **63,5 % жителів України погоджуються з твердженням, що «керівництво Росії не буде сприяти повному виконанню мінських домовленостей», не погоджуються – 17,4 % (Главком (<http://glavcom.ua/articles/33492.html>). – 2015. – 5.10).**

ЕКОНОМІКА

Председатель Национального банка Украины В. Гонтарева считает, что украинская экономика начинает восстанавливаться. Об этом она рассказала в интервью ZN.UA.

«Наша точка зрения состоит в том, что экономика уже прошла падение, мы видели признаки этого еще в апреле, что она начинает выходить из штопора. В мае уже стало понятно окончательно, а в июне я об этом заговорила впервые. То есть мы уже растем, – сказала она. – Понятно, что если в I квартале у нас было –17 %, потом –14 %, то даже при сильном замедлении спада в III и IV квартале мы закончим год с “минусом”. У нас прогноз по 2015 г. был –9,5 %, а сейчас мы видим, что закончим год с падением ВВП на уровне 11,6 %, но это уже статистический эффект, так как

экономика уже пошла в рост. А в 2016 г. экономика будет расти, начиная с I квартала», – подытожила В. Гонтарева. Об этом сообщает «ЛІГАБізнесІнформ» (*Електронні Вісти* (<http://elvisti.com>)). – 2015. – 3.10).

***

Украина подписала протокол о получении от Всемирного банка первой части третьего транша кредита на сумму 560 млн дол., деньги от которого пойдут на строительство участка дороги Полтава – Харьков. Об этом на своей странице в Facebook написал заместитель министра инфраструктуры В. Шульмейстер.

«В пятницу (несмотря подвыживания некоторых “доброжелателей”-прорекателей) подписал от украинской стороны протокол о получении от Всемирного банка 560 млн дол. (первая часть от третьего транша) на строительство участка Полтава – Харьков», – написал он.

По словам В. Шульмейстера, теперь нужно ожидать ратификации в ответ со стороны Всемирного банка.

Позже будет выделена вторая часть транша на сумму 240 млн дол.

«В этом третьем транше будут и другие компоненты, в том числе и проектирование дороги Львов – Кировоград – Херсон», – добавил чиновник (*Finance.ua* (<http://news.finance.ua>)). – 2015. – 5.10).

***

Германия выделила грант Украине на развитие системы электронных торгов. Об этом сообщил замминистра экономического развития и торговли М. Нефедов на своей странице в Facebook.

«Федеральное министерство экономического сотрудничества и развития Германии выделило 70 тыс. евро для развития системы электронных государственных закупок ProZorro. Помощь состоит из финансового гранта – 60 тыс. евро, а также оборудования – 10 тыс. евро. Грант будет направлен на развитие пилотной версии до уровня полноценной платформы, способной поддерживать торги всех государственных заказчиков в стране». Оборудование – это, в основном, компьютерная техника и офисное оборудование для программистов, уточнил замминистра. По его словам, деньги уже перечислены на Transparency International Ukraine.

Он напомнил, что реформа госзакупок делается полностью на средства доноров, в том числе международных организаций EBRD, WNICEF, GIZ. «Поэтому параллельно с законотворчеством, программированием, наймом и обучением людей мы еще и ищем деньги и работаем с донорами, чтобы весь процесс не остановился. Наибольший вклад в победу внес Ю. Бугай, который каждый день общался с Берлином», – написал М. Нефедов (*Finance.ua* (<http://news.finance.ua>)). – 2015. – 5.10).

***

Начато финансирование пенсий за октябрь 2015 г.

1 октября Пенсионный фонд Украины начал финансирование пенсий за текущий месяц.

За первый день финансирования на выплату октябрьских пенсий направлено 1,1 млрд грн, или 5 % месячной потребности.

Выплата пенсий через почтовые отделения и учреждения банков будет осуществляться в пределах выплатного периода (*Електронні Вісті* (<http://elvisti.com>). – 2015. – 2.10).

***

Государственный кадастр готов открыть данные о владельцах земли.

Государственная служба Украины по вопросам геодезии, картографии и кадастра представила электронную систему по получению доступа к информации о владельцах и пользователях земельных участков. Электронная услуга будет предоставляться через Публичную кадастровую карту (начнет работу с 6 октября. – Прим. ред.), сообщил в ходе круглого стола председатель Госгеокадастра М. Мартынюк.

«Развитие информационных технологий позволяет значительно упростить и ускорить процесс получения сведений из Государственного земельного кадастра. Кроме того, бесконтактные административные услуги, которые мы активно внедряем, являются эффективным инструментом в борьбе с коррупцией, поскольку отсутствует контакт заказчика с чиновниками... С завтрашнего дня можно будет получить информацию о владельце земельного участка», – отметил М. Мартынюк (*Finance.ua* (<http://news.finance.ua>). – 2015. – 5.10).

***

Украина возобновила экспорт электроэнергии в Польшу по линии электропередачи 220 кВ «Добротворская ТЭС – Замость». Об этом говорится в сообщении Национальной энергетической компании «Укрэнерго».

За первые восемь месяцев этого года Украина поставила в Польшу только 37,7 млн кВт·ч, весь объем был поставлен в июле этого года. Для сравнения, за такой же период прошлого года экспорт был в 18 раз больше. Кроме того, в сентябре Украина в лице ГП «Энергорынок» поставляла в Польшу электроэнергию в рамках предоставления аварийной помощи.

Генеральный директор энергохолдинга «ДТЭК» М. Тимченко две недели назад заявил, что дальнейшая приостановка экспорта в Польшу нецелесообразна, поскольку ключевое условие – наличие угля («газовой» марки) для ТЭС – выполнено.

«К сожалению, мы потеряли в прошлом году экспортные рынки в Беларуси, Молдове по разным причинам. В Польшу также экспорта сегодня нет. Остается экспорт только из Бурштынского острова. Ключевое условие – наличие угля, чтобы восстановить экспорт. Сегодня у нас достаточно угля марки “Г” и я надеюсь, что мы восстановим поставки в Польшу», – сообщил

он (*Левый берег* (<http://lb.ua>). – 2015. – 2.10).

***

Украинские сельскохозяйственные производители по состоянию на 5 октября намолотили зерновых и зернобобовых объемом 43,5 млн т. Об этом написал в Twitter министр агрополитики и продовольствия А. Павленко.

Согласно его сообщению, сельхозпроизводители уже обмолотили зерно и зернобобовые культуры на площади 11,7 млн га. Также, написал министр, аграрии уже намолотили кукурузы на зерно 5,9 млн т – при урожайности 47,2 ц/га.

Как известно, согласно предварительным прогнозам Минагрополитики, сельхозпроизводители Украины в этом году могут собрать 58–60 млн т зерна. При этом экспорт зерна ожидается на уровне 36,83 млн т в 2015/2016 маркетинговом году (*УРА-Информ* (<http://ura-inform.com>). – 2015. – 5.10).

***

Частные дома в Киеве подешевели почти на 3 %.

Средняя стоимость частных домов в Киеве за период с июня по сентябрь 2015 г. снизилась на 2,7 % – до 27 070 грн/кв. м, а в долларовом эквиваленте – на 4,7 %, до 1 252 дол./кв. м. Об этом в аналитическом отчете сообщает информационно-аналитический портал «Столичная недвижимост».

При этом с начала года стоимость домов в столице увеличилась на 26 %, а в долларовом эквиваленте снизилась на 8,1 %.

По данным аналитиков, количество выставленных на продажу частных домов за указанный период увеличилась на 9,6 % – до 926 объектов (*Минфин.com.ua* (<http://minfin.com.ua>). – 2015. – 5.10).

ЕКОНОМІКА УКРАЇНИ В КОНТЕКСТІ

СВІТОВИХ КРИЗОВИХ ТЕНДЕНЦІЙ

Всемирный банк ухудшил прогноз снижения ВВП Украины.

Всемирный банк подтвердил прогноз снижения валового внутреннего продукта Украины на 12 % в 2015 г. и рост на 1 % в 2016 г. При этом в банке не верят в стремительное восстановление экономики без проведения всех необходимых реформ. Об этом заявил директор ВБ по Украине, Беларуси и Молдовы Ч. Фан, сообщают «Украинские новости».

«Учитывая все наши прогнозы, экономика Украины покажет снижение 12 % в 2015 г. В конце этого года ситуация начнет улучшаться. В следующем году она продемонстрирует рост в 1 %», – сказал он.

Ч. Фан добавил, что дальнейшее развитие страны зависит от продолжения реформ.

Директор Всемирного банка отметил, что особенно важна налоговая реформа (*Минфин.com.ua* (<http://minfin.com.ua>). – 2015. – 5.10).

***

По итогам работы миссии Международного валютного фонда в Украине в рамках второго пересмотра программы Extended Fund Facility Arrangement ее глава Н. Георгиев заявил, что представители фонда достигли взаимопонимания с украинской стороной по большинству вопросов. Об этом идет речь в сообщении МВФ.

Однако, как уточняется, поскольку украинскому правительству требуется больше времени, чтобы полностью конкретизировать предложения относительно политики в отдельных сферах в 2016 г., обсуждение продолжится в течение следующих недель (*Минфин.com.ua* (<http://minfin.com.ua>). – 2015. – 4.10).

***

МВФ ухудшил прогноз падения ВВП Украины в 2015 г.

В пятницу, 2 октября, завершилась миссия Международного валютного фонда в Украине. Эксперты МВФ ухудшили прогноз падения ВВП страны в этом году до 11 %, о чем говорится в заявлении фонда.

«Валовые международные резервы к концу августа возросли до 12,6 млрд дол., а в дальнейшем они будут поддержаны соглашением о валютном свопе на 500 млн дол. между Национальным банком Украины и Королевским банком Швеции. Тем не менее, падение экономики страны в первом полугодии оказалось более существенным, чем ожидалось, в связи с чем миссия решила пересмотреть прогноз падения экономики в 2015 г. до 11 %», – сказано в документе.

Как известно, еще в июне МВФ ожидала падения ВВП Украины на 9 %.

МВФ прогнозирует рост ВВП Украины в 2016 г. на 2 %, чему, по мнению экспертов фонда, должно способствовать восстановление спроса и доверия инвесторов, улучшение показателей экспорта, улучшение условий кредитования.

По оценкам НБУ, восстановление роста реального ВВП в годовом измерении прогнозируется уже в 2016 г. – на 2,4 %.

Проект Государственного бюджета на 2016 год предусматривает рост реального ВВП на 2 % и инфляцию в 12 % (*Минфин.com.ua* (<http://minfin.com.ua>). – 2015. – 4.10).

***

Доходы бюджета растут из-за инфляции.

Основной вклад в рост доходов государственного бюджета в 2015 г. обеспечивают инфляционные процессы, сообщается в инфляционном отчете Национального банка Украины.

По прогнозам НБУ, поступления от НДС и акцизного налога в 2015 г. по сравнению с прошлым годом возрастут, соответственно, на 25 и 30 % за счет

изменения масштаба цен. «Вследствие внедрения дополнительного импортного сбора и девальвации гривни в начале года поступления от налогов на международную торговлю по сравнению с прошедшим годом возрастут более чем вдвое», – говорится в отчете.

Регулятор прогнозирует, что лишь поступления от налога на прибыль предприятий будут ниже, чем годом ранее, из-за влияния негативных тенденций в экономике (*Минфин.com.ua* (<http://minfin.com.ua>). – 2015. – 3.10).

***

Нацбанк прогнозирует замедление инфляции.

Национальный банк ожидает замедление потребительской инфляции до 44 % на конец 2015 г. и 12 % на конец 2016 г., об этом идет речь в инфляционном отчете за сентябрь 2015 г.

Также прогнозируется замедление экономического спада до конца 2015 г.

По оценкам НБУ, в III квартале реальный ВВП замедлил сокращение в годовом измерении и возрос на 1 % по сравнению со II кварталом с учетом сезонности. Еще во II квартале оба показателя находились в «минусе».

По результатам 2015 г. падение экономической активности составит 11,6 %, сообщает регулятор.

Восстановление роста реального ВВП в годовом измерении прогнозируется уже в 2016 г. – на 2,4 %, ожидает Нацбанк.

По прогнозам Министерства экономического развития и торговли, в этом году инфляция будет на уровне 45 % (*Минфин.com.ua* (<http://minfin.com.ua>). – 2015. – 2.10).

***

В Украине возросла просроченная задолженность по кредитам.

Украинцы погрязли в долгах. Доля просроченной задолженности по кредитам в работающих украинских банках за август возросла на 0,7 п. п. – до 18,6 % по состоянию на 1 сентября. Данные приводятся без учета доли банков, которые за период с июля по август были отнесены к категории неплатежеспособных. Об этом сообщает пресс-служба Национального банка Украины.

При этом сравнительные данные по банкам для определения динамики с начала года не приводятся.

По данным НБУ, объем предоставленных кредитов работающими банками на 1 сентября составил 929,603 млрд грн.

Доля просроченной задолженности по кредитам в украинских банках за июль возросла на 0,7 п. п. – до 19,4 % по состоянию на 1 августа. С начала года доля просроченной задолженности возросла на 5,9 п. п. (*Минфин.com.ua* (<http://minfin.com.ua>). – 2015. – 5.10).

***

НБУ отчитался об убытках банков.

Убыток по банковской системе Украины в целом с учетом неплатежеспособных банков, в которых действуют введенные Фондом гарантирования вкладов физических лиц временные администрации, по состоянию на 1 сентября составил 106,4 млрд грн. Об этом идет речь в сообщении Национального банка.

Регулятор объясняет, что рост убытков обусловлен существенными объемами отчислений в резервы на возможные потери от активных операций, чтобы покрыть кредитные риски, в том числе в связи с ухудшением состояния обслуживания долга заемщиками из зоны АТО.

Объем потерь украинских банков за восемь месяцев 2015 г. составил 47,9 млрд грн. При этом в августе он увеличился на 14,6 млрд грн (*Минфин.com.ua (<http://minfin.com.ua>). – 2015. – 2.10*).

***

Глава Национального банка В. Гонтарева в интервью ZN.UA заявила, что НБУ «почти очистил» банковский сектор страны.

«Мы еще не закончили, понятное дело, но уже все знаем про все банки. Если еще прошлым летом это была тайна, покрытая мраком, то сейчас мы знаем все и понимаем, что с этим делать, – отметила В. Гонтарева. – Мы уже очистили рынок от так называемых зомби-банков, где не было никаких активов; убрали с рынка банки-мойки, которые занимались отмыванием и обналичиванием денег (их уже вывели с рынка); провели диагностику и стресс-тестирование крупнейших банков в 2014 г., по результатам которых была проведена их докапитализация. Также заканчиваем диагностику и стресс-тестирование за 2015 г. и разработали программу докапитализации банков на следующие четыре года».

При этом, по ее словам, есть еще значительное количество небольших банков, до которых сейчас «как раз доходят руки».

НБУ за 2014 и 2015 г. признал неплатежеспособными 59 банков (*Минфин.com.ua (<http://minfin.com.ua>). – 2015. – 4.10*).

***

Национальный банк Украины принял решение об отзыве банковской лицензии Дельта банка и последующей его ликвидации. Об этом говорится в сообщении регулятора.

Начало процедуры ликвидации банка означает, что Фонд гарантирования вкладов физических лиц в ближайшее время обязан начать выплаты всем вкладчикам «Дельта банка» вне зависимости срока окончания договора, но в рамках гарантированной суммы в 200 тыс. грн и с учетом возможных законодательных ограничений.

В сообщении отмечается, что банк был отнесен к категории неплатежеспособных еще в октябре 2014 г. в связи с несвоевременными действиями собственников банка по его финансовой поддержке.

Решение о ликвидации банка было принято НБУ 2 октября с подачи

Фонда гарантирования вкладов физических лиц (*Минфин.com.ua* (<http://minfin.com.ua>)). – 2015. – 5.10).

***

«Укрнефть» рассчиталась с государством по дивидендам за 2014 г.

Компания «Укрнефть» перечислила в госбюджет 632,3 млн грн дивидендов за 2014 г. Как сообщается на сайте компании, она выполнила свои обязательства по выплате дивидендов за 2014 г. перед НАК «Нефтегаз Украины» в полном объеме.

Напомним, «Укрнефть» должна выплатить государству 1,8 млрд грн дивидендов с прибыли, полученной в 2011–2013 гг. Также до 1 октября компания должна была выплатить государству 615 млн грн дивидендов по итогам 2014 г.

Кроме задолженности по дивидендам, «Укрнефть» накопила более 8 млрд долга по уплате налогов.

Напомним, НАК «Нефтегаз Украины» принадлежит 50 % + 1 акция «Укрнефти», группе компаний, связанных с акционерами ПриватБанка, – порядка 42 % акций. Ранее выплату дивидендов блокировал подконтрольный И. Коломойскому менеджмент (*Левый берег* (<http://lb.ua>)). – 2015. – 2.10).

***

Продажи легковых авто в Украине рухнули на 60 %.

За первые 30 дней осени в Украине было зарегистрировано 4376 продаж новых легковых авто, что почти на четверть меньше сентябрьского результата прошлого года, сообщает Укравтопром.

Уже пятый месяц подряд лидерство на рынке продолжает удерживать Toyota. В сентябре количество проданных автомобилей этой японской марки составило 512 штук, что на 47 % меньше показателя годичной давности. Второе место досталось французской марке Renault (392 штук), которая сумела увеличить свои продажи относительно прошлого года на 8 %. Третьей по популярности маркой у украинцев в сентябре снова стал ЗАЗ с результатом 378 автомобилей.

Всего за период с января по сентябрь текущего года на украинском рынке было зарегистрировано 30 387 продаж новых легковых автомобилей, что на 60 % меньше чем за аналогичный период прошлого года (*Минфин.com.ua* (<http://minfin.com.ua>)). – 2015. – 2.10).

***

Глава ЕЦБ: экономический рост вернулся в Европу.

Экономический рост возвращается в Европу после семи-восьми лет рецессии и застоя. Об этом заявил глава Европейского центрального банка (ЕЦБ) М. Драги, пишет «ЛІГАБізнесІнформ» со ссылкой на Bloomberg.

«Работу по укреплению и стабилизации еврозоны, начатую три года назад, вполне реально закончить. Рост возвращается. Путь вперед четко виден. И мы не прекратим усилий, пока не сформируем полноценный

валютный союз», – подчеркнул М. Драги.

На фоне таких заявлений главы ЕЦБ на фондовых биржах Европы растут котировки. Британский FTSE 100 к настоящему моменту прибавил 1,1 % до 6139,3 п., немецкий DAX – 1,16 % до 9619,19 п., французский CAC 40 – 1,4 % до 4488,79 п. (*Минфин.com.ua* (<http://minfin.com.ua>). – 2015. – 2.10).